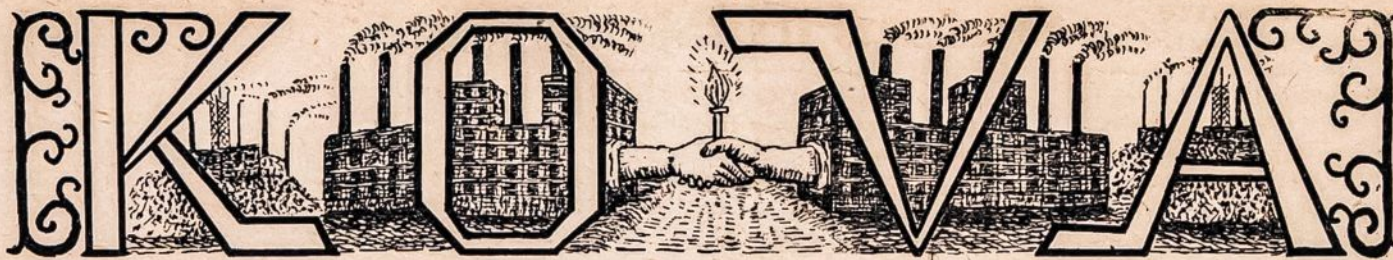

"KOVA"
1815 E. Moyamensing Ave.
PHILADELPHIA, PA.
Savaitinis laikraštis.
Leidžiamas L. S. S. A.
(Incorporated Balandžio 28, 1908 m.)
Prenumerata:
Metams į visas dalis svieto \$2.00
Pusei metų \$1.00
Redakt.—J. B. Smelstorius
Administratorius — V. Yakštis

"KOVA"
1815 E. Moyamensing Ave.
PHILADELPHIA, PA.
Lithuanian Weekly.
Published by the Lithuanian
Socialist Federation of America.
(Incorporated April 28, 1908)
Subscription Rates:
For all the parts of the world
— \$2.00.
Editor — J. B. Smelstorius
Manager — V. Yakštis

Organas Lietuvių Socialistų Sąjungos Amerikoje

No. 45

TELEFONAS
Keystone, Main 29-58.

PHILADELPHIA, Pa. 6 d. Lapkričio (November), 1914 m.

Second Class Matter May 17, 1905, at the Post Office at Philadelphia, Pa.

TELEFONAS
KEYSTONE, MAIN 29-58.

Metas X

Daugiausia Valstybiu Prisideda Karen!

Rusija, Anglija, Francija ir Italija kariaus su Turkais!

Balkanu valstybes gal but vel karen itrauktos.

NAUJOS VALSTYBES ISTOJA KAREN.

Konstantinopolis, Turkija, 2 Lapkričio. — Vakar 6 val. vakare gavo nuo Turkijos valdžios savo pasportus Rusijos, Anglijos ir Francijos ambasadoriai, kurie grįžta atgal į savo šalis, tuomet paruošdami, kad karė Turkijos su Europos taktiniais prasideda. Rusijos ambasadorius pavedė Rusijos atstovavimą Turkijoje Italijos ambasadoriui.

Anglija ir Rusija savo ultimatumuose pastatė sekančius reikalavimus:

1. Pasiaikškinimas iš Turkijos kariškų laivų pašelgimo Juodo-se jūrose.
2. Prašalinimas vokiškų oficerių nuo Turkijos kariškų laivų.
3. Panaikškinimas kariškų laivų Goeben ir Breslau, kuriuos buk nupirko iš Vokietijos Turkija.

Turkija vienok azuot išpildyti tuos reikalavimus išdavė trijų ambasadoriams pasportus.

Pirmesnės žinios skelbė, kad Turkijos valdžia neįsakė Goeben ir Breslau laivams skandyt Rusijos laivus, kad vokiečiai oficeriai saivališka pasielgė, ir kad Turkijos valdžia už jų pasielgimą juos nubaus. Dabar pasirodo, kad Turkija yra pasirengusi kariauti, nežiurint, kad Anglija grumoją Turkijai. Visoks susinesimas tarpe Konstantinopolio ir Petrogrado likosi panaikintas. Juodo-se jūrose Turkijos laivynas tolesniai kovoja su rusų laivynu. Nuskan-dino 1 d. lapkričio rusų laivą Prut, kuris dėjo minas. 700 mi-nų likosi tokio būdu sunaikinta. Sunaikino rusų torpedinę valtį ir užgriebė rusų anglinį laivą.

Telegrama į Romą praneša, kad Turkijos laivynas bombardu-jo Sevastopolį.

Telegrama į Amsterdamą patvirtina kovą tarp turkų ir rusų laivynų Juodo-se jūrose. Taipgi praneša, kad turkai nuskan-dino ne du rusų torpedinių laivų, bet keturis ir vieną kano-nierką "Donec". Taipgi turkai bombardu-jo Odesą ir kitus uostus.

Turkijos kariuomenė tuotaru likosi pasiūsta link Aigipto, kad ji nuo Anglijos atsiemus. Iš Kairo pranešama Londonan, kad 3000 beduinų (arabų) iš-iveržė Aigiptan.

ITALIJA VERCIAMA KARIAUTUI.

London, 2 lapkričio. — Iš Romos pranešama į čionai, kad vakar (nedėlioje) milžiniškos žmonių minios padarė demon-straciją, reikalaujamos apskel-bimo karės Vokietijai, Austrijai ir Turkijai. Valdžia buvo pri-versta pašauti kariuomenę, kad nuraminus demonstrantus. Žmo-

nės reikalauja karės, butent kad neleidus Turkijai užgriebti Albaniją.

Italijos ministerių gabinetas pasidavė dimisijon. Ministerių susirinkimas įvyks 2 d. lapkri-čio po pietų. Ministerių pirmi-ninkas Solandra, kuris ką tik pasveiko iš ligos, sušaukė mi-nisterius posėdin, kad apkalbė-jus tarptautinę situaciją. Disku-sijos buvo ilgos ir karštos. Mi-nisteriai nesutinka nutarti ka-rę, delto buk atsisako nuo savo vietų. Naujas ministreių gabi-netas susirinks Kvirinale, kur bu-na karaliaus Emanuelius ir sy-kiu tars kas reikia daryti.

Italijos kariuomenė sumobili-zuota ir laukia tik įsakymo. Nė-ra jau abejonės, kad Italija įstosianti karėn, jeigu Turkija pradėjo karę su Rusija ir jos talkininkais.

IMTYNĖS NEPASIBAIGIA.

Parizius, 2 lapkr. — Nuo lauko kovos vakarykščios tele-gramos skamba: Francuzai su anglais vėl atsiėmė iš Vokiečių kaimus Hollbeke ir Messines, netoli Ypres, Belgijoje, kuriuos subatoje vokiečiai buvo paėmę. Šiaurių link nuo Ypres, talkini-kaiki sumušė vokiečius ir nusiirė kiek pirmyn.

Tame pat apskrityje daugelis vokiečių antpuolių pralaimėta. Ant visos mušio linijos nuo Nieuporto iki Loraino vokiečiai sumušti, ypač Argonijos apie-linkėje, kur vokiečiai stengėsi suturėti Francuzų armijos deš-inį sparną.

Telegramos, aplaikytos po piet ir vakare, skamba:

"Nėra nieko naujo praneši-mui nuo lauko tarp Nieuporto ir Dixmudo. Vokiečiai tęsia to-lesniai savo antpuolius.

Berlino oficialis paskelbimas pripažįsta, kad traukėję perit-os savaitės vokiečiai pražudė 62,000 žmonių, iš viso karės laiku žuvo iš vokiečių pusės 420,000 žmonių. Raportas taip-gi sako, kad tukstančiai karei-vių, kurie buvo sužeisti ir pa-gįjo sugrįžo ant kovos lauko.

VOKIEČIAI TRAUKIASI ATGAL IŠ LENKIJOS.

Petrogradas, 2 lapkr. — Tele-gramos nuo kovos lauko prane-ša, kad rusų kariuomenė eina pirmyn linkui vakarų, stum-dama atgal vokiečius ir austrus iš Lenkijos. Sako, sumušė vo-kiečius ir austrus ant visos lini-jos ir perskyrė austrus su vo-kiečiais. Vieni jų traukiasi atgal Galicijon, kiti Rytinėn Prusi-jon. Vokiečių desperatiškas mu-šis, kad sulaukius rusus netoli Bakalarzewo, likosi vokiečiams pralaimėtas. Vokiečiai likosi pakrikdytais, daug tukstančių kareivių likosi per kazokus iš-mušta. Sulyg to oficialio rusų raporto, vokiečiai taip labai li-kosi pakrikdyti, kad, sako, jų didelis susitelkimas jau žuvo.

Telegrama iš Amsterdamo patvirtina, kad vokiečiai trau-kiasi ant visos linijos atgal. Užstojant žiemai kariuomenės padėjimas labai pasunkėjo ir rodo, kad vokiečiai atsisakys nuo pasirijimo paimti Waršavą.

Specialis korespondentas laik-raščių "New York American" ir Londono "Times", kuris apke-liavo mušų vietas Lenkijoje ir Lietuvoje, praneša į minėtus dienraščius, kad vokiečiai likosi nutsumti atgal. Kaizeris buvo pažadėjęs savo kariuomenei pa-silsį, kada toji paims Waršavą, bet tas jo planas likosi sunai-kintas. Sako, lenkai kaimiečiai atsineša link vokiečių kaipo link savo neprietelių, delto vo-kiečiams sunku butų čia žimo-voti.

73,818 RUSŲ NELAISVIU.

Berlinas, 1 lapkričio. — Ofi-cialiai apskelbta žinia, gauta iš Austrijos valdžios, kad Austri-joje randasi paimtų karėje ne-laisvėn iki spalio 28 dienai 649 oficeriai ir 73,169 paprastų ka-reivių. Į tą skaičių nėra skaity-ta paimti po 28 d. spalio.

Taipgi pranešama, kad stipri rusų kariuomenė persikėlė per upę Saną pietų pusėje Nisko, bet po susirėmimo rusai pri-versti buvo pasitraukti.

Rusų antpuoliai ant augštumų vakarų pusėj nuo Stryj ir Sam-bor taipgi atmušti. Susirėmime amunicijos sankrova likosi su-sprogdinta.

Austrai stumia atgal pietinį rusų flanką, paėmė keletą nu-fortifikuotų rusiškų pozicijų šiaur-vakarų pusėje nuo Turka, Galicijoje.

VOKIEČIŲ MOKYKLOS UŽDARYTOS.

Berlinas, 2 lapkr. — Vokieti-jos laikraščiai apskelbia, kad Vokietijos mokyklos iš priežas-ties, kad mokytojai tapo pašau-kti karėn turės ir tolesniaim lai-kui pasilikti uždarytomis. Kar-ėn valdžia išsiuntė 40,000 mo-kytojų. Militarizmas ir kapita-lizmo godumas naikina moks-lą, naikina apšvietą, naikina gerbuvį ir milijonus gyvasčių, o bet yra žmonės, kurie toki drauginį surėdymą pripažįsta geru ir ugnia į socialistus spju-do.

Pirmas gasų užsidegimas at-sitiko 7:30 valandą ryto, prieš pat darbo pradėjimą. Laukian-tieji nusileidimo kasyklon dar-bininkai išgirdo niurklų požemi-nį sudundėjimą, o po to netrū-ku užtelėjo stulpas ugnies iš-šauto ir pasigirdo smarkus-trenksmas.

BAURŲ SUKILIMAS TĖSIASI.

Londonas, 31 spalio. — Iš pietinės Afrikos ateinančios ži-nios nelinksmina Angliją, nes baurų sukilėliai po vadovyste pulkininko Maritzo nors buvo sumušti per kariuomenę pulki-ninko C. Brins, tačiau dar ne-pasidavė. Kovos tolesniai tęsia-si. Tai patvirtina ir Jungtinių Amerikos Valstijų konsulis Hayes, kuris praneša, kad tarpe Zanzibar ir Daressaliu komuni-kacija pertraukta, ir negalima yra persiūsti žinių.

Baurų generolas De Wet, kuris Anglijos su baurais karės laiku buvo baurų viršiausiu va-du, o po karėi likosi agrikultu-ros ministriu, bet buvo neper-maldajamu priešu anglių karės šalininkų partijos, delto ir per-sekiojamu ministerių pirmininko Botho, dabar De Wet vadovau-ja sukilėliais, taipgi antrasai atsižymėjęs baurų vadas Beyers, kad Anglija įsikio karėn su Vo-kietija, atsisakė nuo vyriausio Afrikos Unijos kariuomenės va-dovietos ir apėmė vadovystę ant sukilėlių.

Lapkričio 1 d. iš Cape Town Londonan pranešta, kad genero-las De Wet likosi sumuštas; ir kad buk sukilimas nuslopintas. Sakoma, kad neloyaliskų Angli-jos valdžiai Afrikos Unijos gy-ventojų skaičius yra daug ma-žesnis už ištikimųjų. Delto, jei-gu generolas De Wet, Beyers, Martz ir kiti, kurių vardai pasi-garsėję, kaip sukilėlių vadai, neatsisakys nuo savo vadovavi-mo, tai valdžia juos suims ir nuteis kaip paprastus krimina-listus. Tik klausimas ar tie An-glijos priešai nusigąs tų grumo-jimų dabar, kada arabai ir tur-kai sykiu su afrikonais pradės anglus varyt lauk iš užgriebtų kolonijų.

BAISI NELAİMĖ KASYKLOSE.

Royalton, Ill. — Atsitikus du-jų sprogimui kasyklose Frank-lin Coal & Coke Co. 27 spalio 7 val. rytmetų bebaigiant žmo-nes leisti požemėn, kaip spėja-ma žuvė apie šimtus darbinin-kų. Gelbėjimo skyrius darbinin-ka kasyklų tik 27 lavonus, o gel-

bėtojai tvirtina, kad kasyklose randsi 70 žmonių, kurie turė-jo pražuti liepsnose. Kompani-jos raportas paduoda, kad žuvo 61 darbininkas, bet kasyklų už-vaizda sako, kad nusileido ka-syklon 292 darbininkai, o iš tų gyvys suspėta išgelbėti 159 dar-bininkai.

Pirmas gasų užsidegimas at-sitiko 7:30 valandą ryto, prieš pat darbo pradėjimą. Laukian-tieji nusileidimo kasyklon dar-bininkai išgirdo niurklų požemi-nį sudundėjimą, o po to netrū-ku užtelėjo stulpas ugnies iš-šauto ir pasigirdo smarkus-trenksmas.

Tuojaus puolėsi gelbėti nusi-leidusius darbininkus. Gelbėto-jys tuojaus pašaukė iš Benton, Springfield, Ill., ir iš Evansville, Ind. Pirmutinis gelbėtojų sky-rius pribuvo iš Benton, kuris nežiurint liepsnų nusileido ka-syklon ir išėmė 15 lavonų už-muštųjų darbininkų. Paskui iš-imta da 87 darbininkus, kuriems gyvastis išgelbėta per išpumpa-vimą dujų. Kitų negalima bu-vo greit rastai del degančių kasyklų.

VOKIEČIŲ SOCIALISTAI SANTAIKOS TARPININKAIS

Bordeaux, Francija. — Vo-kiečių socialdemokratų partijos atstovai per tarpininkystę sa-vo draugų-francuzų socialistų kreipėsi į Francijos valdžią su propozicija padarymo santaikos tarp Vokietijos ir Francijos. Vokietijos valdžia buk prašiusi socialistų tarpininkauti. Social-demokratų partija išleido savo atsišaukimą Holandijos socia-listams, o šie gi perdavė Fran-cijos socialistams. Savo atsišauki-me Vokietijos socialdemokra-tai stengiasi įtikrinti francuzus socialistus, kad Vokietija nelai-kė ir nelaiko savo priešu Fran-cijos, kad jinai, (Vokietija), pra-dėjusi karę su Francija todėl, kad Francija stėjo apginime Rusijos ir savo tikro priešo Anglijos. Tame atsišaukime bandoma išaiškinti, kad Angli-ja sukurstė Franciją ir Belgiją užpult Vokietiją, nesa Anglijai norėjosi francuzų, belgų ir rusų krauju laimėti karę su Vokietija ir užduoti Vokietijai mirtiną smugį.

Francuzai socialistai atsisakė taikyti valstybes.

(Tiek sako telegrama pas-kelbta Anglijos laikraštyje "The Daily Chronicle". Pridu-riama, kad kaizerio agentai stengiasi atskirti Franciją nuo talkininkų. Ar ištikrųjų vokie-čių socialdemokratai išleido tą atsišaukimą ir ar minėto laikra-ščio korespondentas juos vadina "kaizerio agentais" — telegra-moje nieko nesakoma).

KARĖ NAIKINANTI MOKSLO NUVEIKIMUS.

PRAŠO PRIKALBINTI SUNU NUSILEISTI.

Londonas, 2 lapkričio. — Ko-respondentas iš Petrogrado iš "The Observer" laikrašty prane-ša sekančią žinią:

"Sulyg raporto, paleisto Ru-sijos kariuomenėn, sako, kad Vokietijos kaizeris ypatingai parašė laišką corienei-našlei, meldamas jos, kad jinai pasi-stengtų perkalbėti carą ir pa-sistengtų jį prikalbinti prie už-baigimo karės.

"Carienė-našlė, be jokių pa-stabų iš savo pusės perdavė

laišką corui, kruis pasiuntė Ru-sijos viršiausiam kariuomenės komandierii Nikolai Nikolaje-vičii. Sisai sugrąžino carui laišką su pastaba:—

"Jeigu išpildysi, musų ka-riuomenė pakels maištą, ir pa-kiils revoliucija visoj Rusijoj". "Nepatvirtinama tačiau ar visa tai yra tiesa".

Galima manyti, kad tokios ži-nios tyčia pramanytos, kad pa-laikviti kariuomenėje viltį greito laimėjimo. Jeigu tokios žinios leidžiamos kariuomenėn, matoma, kad tarpe tos kariuomenės nekoks yra noras kovoti.

APŽVALGA.

REIKALINGA TOLIAUS ATEITIN ŽIURĖTI.

"Laisvė" viename savo numerių šaukia: "draugai, bukime neutrališki". Trupučiuką keistai tas sakyns skamba. Mes niekad kitokiais ir nebuvome atsinešime link vieno bei kito valdono, link viešpatuojančios klesos. Lygiai pasmerkiame visus tuos viešpatuojančius klesos vadovus: Vilius, Peterius ir Nikalojus. Kad vienus jų mažiau, kitus daugiau kaltiname už dabartinę Europos gyventojų skerdynes, tai todėl, kad vieni jų daugiau, kiti mažiau pasmerkimo užsipelnė, kad vieni jų mums artimesni ir jų darbus ant savęs jaučiame, kiti tolimesni mums ir juos pasmerkti paliekame tiems, kurie po jų geležine letena vai-toja ir kenčia.

Komunistų Manifeste K. Marx pasakė: "Kiekvienos šalies proletariatas visų pirma privalo apsidirbti su savoja buržuazija". Buržuazija, kurios priešakyje stovi caras, yra apgimama ir išteisinama musiškių jų vedamoji mūsų nesupratusių liaudies, kaip parodo net ir liaudies laisvė iš Lietuvos, iš dalies jau intinkta, kad maloningas karalius, Nikalojus II-sai gelbsti šalį nuo germanų. Aišku, kad tas caratas surado progą patraukti savo pusę, tuos kuriuos jis žudo ir spaudžia.

Mūsų uždaviniu yra revoliucionizavimas, o ne migdinimas liaudies. Ją migdo ir veda carato nasruosna ir be mūsų pagalbos buržuazija.

Kaizerį už visas nelaimės, užtrauktas ant šalies, teis vokiečių liaudies. Mūsų liaudies yra ne po kaizerio, bet po caro letena. Iš tos liaudies anksčiau ar vėliau turės išeiti teisėjai, kurie teis piktdarį. Tas teisėjas apie tą piktdarį turi žinoti teisybę. Mes esame liudininkai tų piktdarystėjų ir jų neturime teisės dabar užlyti.

Tuose savo liudinimuose turime vaduotis ne minios upu, ne sentimentu, bet žiūrėti tolyn į ateitį, prie ko einame ir kokius uždavinius turime.

* * *

SENA MOČIUTĖ IŠ GALVOS EINA.

"V. Lietuvninkų" plepa, kodėl socialistai teisinasi, kad iš visuotinio seimo padarė socialistų konferenciją. Jau jeigu jie galėjo tai padaryti ir tautininkai drebėdami iš baimės, kibo į šliupo skvernus, kaip vaikai baurą pamatę, tai juk tie socialistai taip galingi, kad jų visuomenė susiuntė seiman tokią galybę, idant jie seime gintų liaudies reikalus ir tautininkams neleistų tą liaudį savo naudai išnaudoti. Taigi prieš pasiuntusią liaudį socialistai ir teisinties nereikalauja, vien gali su pasididžiavimu pasakyti, kad įstengė išpildyti jiems pavestas pareigas.

"V. L." vienok viskas maišosi galvoje, turbūt mano, kad socialistai apvertė svietą augštin kojomis, ir delto pati ant galvos pasistoja, kad tik nestovėti taip kaip socialistai ant žemės stovi. Ji iš atbulos pusės viską matydama ir "Kovos" apskelbimus skaitė, kaip apžvalga. Girdi:

"Kova" išbėrusi visą eilę argumentų, kad dabar delei Lietuvos nereikia darbuoties diplomatiškais keliais, per naują išleidusią "Kovotojų Giesmes" ir pakviečia savo skaitytojus dainuoti net langai barškės: Reiskia nori revoliucijos."

Ką tą nusidėvėjusi močiutė šenka, tik turbūt jai vienai suprantama. Vienas aišku, kad tautininkai da iš baimės prieš socialistus neatitoko ir apkvaišę klajoja.

AR PATAISYTU.

"Laisvė", rašydama apie LSS. VIII suvažiavimo sušaukimo referendumą, pasako, kad padaryta klaida taip besiskubinant ir tą klaidą privalus V. Komitetas atitaisyti, atidedant suvažiavimo laiką tolesniai diena.

Sąjungos centro sekretorius paskelbė kokie svarbiausi reikalai laukia to suvažiavimo. Tie ypač kai kurie jų būtinais prieš naujus metus turi but atlikti. Pavizdžiai, su "Kovos" namo klausimu negalima laukti nė vienos savaitės ilgiau, kaip iki 28 d. lapkričio. Turime neužmiršti, kad nuomos "lysas" išsibaigia su paskutine vasario diena. Iki 1 d. kovo mėnesio jau turime but išsikraustę. Bet to padaryti negalėsime, nedavę savininkui žinios 3-mi mėnesiais pirmą išsikraustymo.

Tame pačiame name ilgiaus pasilikti negalima. Tai pačia nuomos kaina kito bent tokio pat, kaip dabartinis, negalima gauti. O kraustyti reikia, nes šis pavojingas mašinų sunkumai. Jau dabar grindys nuslugo apie 3 colius po mašinomis. Kraustyti lauk reikia būtina. Nė administracija, ne komitetas šio klausimo negal išrišti, prisieitų leist per referendumą, o referendumas iki minėtai diena, t. y. iki gruodžio 1 diena irgi neduos atsakymo. Tik suvažiavimas ir tai dabartinis referendumu nuskirta diena šį klausimą ant vietos turės išrišti.

Girdi, kuopos neturės laiko svarstyti, bet galėjo tai daryti tardamos suvažiavimą. Juk negalima nutart reikalingumą tokių suvažiavimų, nenurdant kokiems reikalams atlikti jis yra šaukiamas. Kad biskį permaža liko laiko, tas tiesa, bet neka dabar padarysi, kad Visuotinis Seimas sutrukde. Kas įvyko, tegu ir buna, taisant padarysime daug stambesnę klaidą, kurios ir atitaisyt nebutų lengva.

KROPOTKINO IR BURCEVO NAIVUMAS.

Sulyg "Vorwaerts'o" Burcevas, važiuodamas Rusijon apreiškė: "Noriu paduot ranką Rusijos valdžiai. Jeigu atsakys rian įmetimu kalėjiman, tai ne mano bus kaltybė... Rusija tur pergalėti, bet tas galės buti tik tokiame atsikime, kada šioji karė liks tautiniu klausimu visai tautai. Vaziuoju tat Rusijon, kad pakelti reikalą amnestijos politikos nusikaltėliams". Ir savo pasitikėjimą dabar gal svarstyt uždarytas kalėjime, jeigu da caro valdžia neišplėšė jam gyvastį. Žinios praneša, kad ištrėmė jį Sibyrā.

Dar keistesniu pasirodo senis kunigaikštis anarchistas Krapotkinas, kuris savo atvirame laiške pasisako esąs Rusijos nacionalistu ir aiškina, kad pavojus Europai grėsia iš Vokietijos imperjalizmo pusės ir tasai privo but per proletariatą sunaikintas. Jisai, permatydamas karės kilimo galimybę, delto patarinėjęs (!) Francijos proletariatu nesipriešinti valdžiai, kuri sumanė įvykdinti 3 metų tarnystę kariuomenėje. Toliaus pasakoja, kad tik Vokietijos karės laimėjimas gali atnešti Europai reakciją. Jisai netikės, kad Rusijoje po karė galėtų sugrįžti savo vieton aristokratija, buvusi iki 1905 m., arba kad Rusijos konstitucija įgautų imperjalistinį vokiškosios konstitucijos charakterį. Antgalo sako: "Jeigu klystu, tai ateis laikas, kad reikalinga bus kovot ir prieš Rusiją".

Kaip Burcevas, taip Krapotkinas Rusijos revoliucijiniame judėjime nedidelę tur įtkmę. Vienas jų yra liberalu, antras anarchistu, abu proletariato partijos veikime nepasizymėjo pozityviu bei konstruktyviu darbu. Jų pasielgimas dabar irgi neturi mums didelės svarbos.

Socializmas Yra Historiniu Butinumu

Jau esame minėję "Kovos" žinios buvo pranešę, kad Šve-N 40 apie Australijos socialistų partijos politiškos kovos laimėjimą. Apie tą laimėjimą tuomet buvo tik trumpos žinios, dabar atėjo pilnesnė atskaita iš atsibuvusiųjų Australijoje rinkimų atstovų į parlamentą, ir tas pirmesnes žinias pilnai patvirtina. Taipgi jau esame minėję, kad tasai socialistų didelis laimėjimas yra Australijos piliečių oficialiu keliu išreikštu protestu priešais karę. Tai patvirtina dar ir tas faktas, kad Londono socialdemokratų organas "The Daily Citizen" gavo iš Australijos ir paskelbė savo skiltyse indomius laiškus, kuriuose australiečiai protestuoja priešais Anglijos sandorą su Japonija. Tuose laiškuose išvelkama aištėn Anglijos valdžios darbelis, kuris pariparod priėžastį, kodėl dalyvauja dabartinėje Europos karėje. Anglija prižadėjusi Japonijai pagalbėti užgriebti Vokietijos kolonijas Samoai ir Gvineą, kas pakels Japonijos militariską galybę ant Pacifiko didmario, o tas australiečių nuomone grėsia pavojumi Tolyimų Rytų ramybei, ypač Amerikai ir Australijai Japonijos įsigalėjimas ant Pacifiko turės liudniausias pasekmes.

Taigi australiečiai prieš tai, kaip ir apskritai prieš karę ir Anglijos politiką užprotestavo ir tą savo protestą išreiškė jau ne rezolucijomis, bet baliotu.

Kada liberalai ir atžagareiviai pradėjo savo priešrinkiminę kovą, iškėlė patriotizmo obalsius, Darbo Partija (socialistai) savo kampanijoje šmerkė patriotizmą ir jo surengiamas kares. Ir rinkimų rezultatas pasirodė sekantis: Australijos parlamento žemesnysis butas susideda iš 74 narių. Darbo Partija dabar jame turės 41 savo mandatų, gi liberalai su konservatyvais sykiu turės 33 balsus. Dar didesnę balsų didžiumą Darbo Partija gauna augštesniamjam parlamento bute, kuris susideda iš 36 narių, gi 32 vietos bute priklauso dabar socialistų atstovams. Senate liberalai su atžagareiviais pasilikio vos su 4 balsais. Tokiuo budu valdymo varais pereina Darbo Partijos rankosna.

Akyvaizdoje to Darbo Partijos reikalavimas, kad pervedus visuomenės bendron nuosavybėn tas pramonijos šakas, kurios yra trustų apglėbtos bei kurias norima sumonopolizuoti — turint dabar abiejuose įstatymadavystė butuose didelį majoritą ant atgaleiviškų kapitalistiskųjų partijų — Darbo Partijai nebus sunku savo programos principus gyveniman realizuoti. Jinai stengėsi, tai daryti ir ikišiol, bet iki dabar, neturėdama savo balsų didžiumos žemesniamjam parlamento bute, savo troškimų Darbo Partija atsiekt negalėjo. Kitaip išrodo dabar. Darbo Partija nuo šiol Australijoje pradės naują radikalių reformų erą. Draugijinio ir politiškojo gyvenimo vystymasis Australijoje netrukus suteiks pasauliui įdomių faktų ir paveikslų. Gal Australija liks mums patirimų pavizdžiais ir kelrodžiu linkui naujų gyvenimo formų.

Socializmas stovintis ant moksliskų pamatų yra historiniu butinumu ir kaip toksai jis negali buti apveiktus, nes pats gyvenimo besiplėtojimas jį gyveniman įvykdo. Delto tai bergždžias yra atžagareivių pastangos kovoti prieš socializmą, nes tai pati jų kova dar jį sutvirtina ir priskubina jo galutinas pergales ant senojos svieto.

Be to Australijos liaudies laimėjimo prisieina mums dar paminti ir kitos šalies nemenkesnį socializmo laimėjimą.

Žinios buvo pranešę, kad Šve-N 40 apie Australijos socialistų partijos politiškos kovos laimėjimą. Apie tą laimėjimą tuomet buvo tik trumpos žinios, dabar atėjo pilnesnė atskaita iš atsibuvusiųjų Australijoje rinkimų atstovų į parlamentą, ir tas pirmesnes žinias pilnai patvirtina. Taipgi jau esame minėję, kad tasai socialistų didelis laimėjimas yra Australijos piliečių oficialiu keliu išreikštu protestu priešais karę. Tai patvirtina dar ir tas faktas, kad Londono socialdemokratų organas "The Daily Citizen" gavo iš Australijos ir paskelbė savo skiltyse indomius laiškus, kuriuose australiečiai protestuoja priešais Anglijos sandorą su Japonija. Tuose laiškuose išvelkama aištėn Anglijos valdžios darbelis, kuris pariparod priėžastį, kodėl dalyvauja dabartinėje Europos karėje. Anglija prižadėjusi Japonijai pagalbėti užgriebti Vokietijos kolonijas Samoai ir Gvineą, kas pakels Japonijos militariską galybę ant Pacifiko didmario, o tas australiečių nuomone grėsia pavojumi Tolyimų Rytų ramybei, ypač Amerikai ir Australijai Japonijos įsigalėjimas ant Pacifiko turės liudniausias pasekmes.

Del aiškesnio dalyko supratimo reikalas yra pasakyti, kad Švedijoje rinkimai neatsibuvo viena diena; traukėsi nuo pirmos savaitės rugsėjo ir užsibaigė pabaigoje to mėnesio. Švedijos rinkimų sutvarkymas yra toks, kad paima visą eilę dienų su tulais antraktais (tarpais). Socialistų laimėjimas tuo raiškesniu yra, kad pirmesnis parlamentas likosi pirm laiko uždarytas del to, kad valdžios reikalavimas paskirti pinigų, reikalingų padauginimui kariuomenės ir laivynu, parlamente sutiko ypač socialdemokratų frakcijos griežtą atspriešinimą. Valdžia išrišus parlamentą, tikėjosi, kad nauji rinkimai padaugins jos reikalavimo šalininkų skaičių naujame parlamente ir naujas parlamentas nuskirs reikalaujamas militarizmo reikalams pinigų sumas. Liberalai ir atžagareiviai nuėjo prie rinkimų su patriotizmo obalsiais. Gązdindami pavojais, grėsiančiais Švedijai iš europinės karės pusės, jie tikėjosi, kad visuomenė patiksė jiems ir atsikreips šalin nuo "tėvynės priešų" — socialistų. Gi socialistai savo priešrinkiminėje agitacijoje pasmerkė valdžios ir patrioty reikalavimus didinti militarizmą. Jie savo susirinkimuose ir prakalbose visur atvirai pasakė: "Kilus pavojui iš carato pusės (nes tik iš ten ir galima Švedijai laukti užpuolimo) socialistai kiekvienas paims šautuvą ir eis ginti savo kraštą nuo laisvės priešo, bet protestuojame prieš militarizmą ir pasmerkiame jo auginimą, kas tik ir pagimdo karės pavojus. Ir visuomenė pripažino socialistams tiesą. Rinkikai tai pariparodė savo balsais. Socialistų kandidatams atiduotų balsų skaičius pasidaugino 27 tūkstantais! Išviso socialistų partija gavo per 256,000 balsų, t. y. daugiau, negu vieną trečdalį išviso paduotų rinkimuose balsų.

Tas pariparod, kad socializmo idėa neįstengia sunaikinti nė toji pasibaistėtinio katastrofa, kurią militarizmas Europoje pagamino.

Švedijos rinkimuose 1910 metais parlamentarinės frakcijos savo skaitliumi susidėjo sekantiesiems: Liberalų Part. frak. 102 atstovų. Konservatyvų " 64 " Socialdemokratų " 64 " Viso parlamen. buvo 230 "

Sekantiesiems rinkimais liberalų frakcija prarado 30 mandatų (iš 102 atstovų liko tik 72). Konservatyvų partija laimėjo 21 naujų mandatų, (iš 64 atstovų pasidarė 85). Socialdemokratų laimėjo 9 naujų mandatų (iš 64 atstovų pasidarė 73).

Pastarais rinkimais liberalai prarado dar 15 savo mandatų, (iš 72 atstovų liko 57). Konservatyvai laimėjo vieną, (iš 85 pasidarė 86). Socialistai laimėjo naujų mandatų 14, (iš 73 pasidarė 87 atstovai).

Sie rinkimai atnešė nesmagų valdžiai ir liberalams visuomenės atsakymą.

Nors buržuazija dar visomis savo jiegomis kovosianti ir ginanti savo postulatus, bet socialistų viens po kito einantie laimėjimai pariparod, kad buržuazijos viešpatavimo dienos baigiasi.

Švedijos socialistų laimėjimas nepasiliks be reikšmės. Tasai laimėjimas da išreikš ir naujais įstatymais, apgancianiais darbo žmonių klesos reikalus. Galima laukti, kad naujam Švedijos parlamentui pastatys visų pirmausiajai savo reikalavimus ne valdžia, reikalaujanti pinigų del gaminimo žmogūdiškų įrankių, bet socialistai, reikalaujanti visuomenėi lygių teisių ir darbo žmonėms užtikrinimo darbo ir apsaugojimo nuo kapitalizmo neprisotinamo godumo.

Kaip Australijos socialistų, taip ir Švedijos socialistų laimėjimai nesumušamai pariparodė, kaip begėdiškai buržuaziški politikai meluoja, skelbdami, kad Europos karė sunaikina socializmą ir jo ideas.

Apkaltina Maskoliją Už Jos Žmogūdingą Politiką.

Bulgarijoje išėjo iš spaudos knyga po vardu "Bulgarija ir Rusijos Intrigos". Knyga susideda iš įvairių autorių straipsnių apie Rusijos politiką. Išrodoma visas Rusijos valdžios prievartas, intrigas, lauzymą sutarčių, politiškos žmogūdytės ir spriedauda pavergtų tautų. Iš tų straipsnių ypač mūsų domos vertas yra straipsnis historiko Stefanovo, kuris atvaizdina visą Rusijos valstybės plėtojimosi krauju rašytą historiją. Autorius aprašo Muravjovo-koriką rolę, kurį jis vadina ermiu žmogaus pavidale, o kuris su savo laukinėmis kazokų hordomis naikino ir degino Lietuvą, visus geresnius vyrus. Iškorė taip, kad visi pakeliai likosi išpuosti kabančiųjų lavonų kurnais, o moteris ir kudikius miestuose ir kaimuose pavedė girtųjų kozokų valiai. Uždraudė spaudą ir už skaitymą vietos kalboje maldaknygių kalė žmones į retėžius ir varė į šaltas Sibyro pustynes ir katorgas. Negalime čia nepridurti, kad musiškiei patriotai visa tai jau užmiršo ir tų mūsų brolių krauju suteptą caratą pripažįsta tautų išliuototumui ir laisvės misionieriumi. Argi akyvaizdoje to negali užvirtti tikro tėvynainio krutinėje kraujas, kad tiems musiškiams carbarniams varti žodį, kurio jie užsipelnė.

Kitas toj minėtoje knygoje straipsnis, kurio autoriumi yra Nile'as, pariparod, jog Maskolija iš politiskųjų žmogūdytėjų padarė sistemą pas save ir užsienyje. Siberiją užgriebė ji, išžudžius 20 genčių kunigaikštius. Tą patį caratas padarė ir su dinastija Mandžurijoje ir Korejoje. Bucharoje du emirai viens po kito likosi nužudyti, nes nenorėjo pripažinti Maskolijos globos.

Turkestane, kad vietos kunigaikščiai nenorėjo tarnauti Maskolijos general-gubernatoriui, ši-sai pasikvietė juos pas save svečiuosna ir visus išžudė. Užgriebiant Kaukazą, caras savo manifežte į armėnus-katalikus prižadėjo jiems politiskąją laisvę, jeigu rems Maskoliją kovoje prieš turkus. Kad Kaukazas likosi užkariautas ir caratas nereikalavo armėnų lojaliskumo, generolas Paškevič nuuodijo armėnų kunigaikštį Nerseną ir atėmė minėtą caro raštą. Po skerdynėi armėnų Mažojoj Azijoje 1877 metais Rusijos užsienio reikalų ministeris Lobanov-Rostovskis, pasakė "Reikalaujame Armėnijos, bet be armėnų". Skaitlingos Rusijos politiškos

žmogūdytės Persijoje da gerai atmenamos. Serbijos karalių Aleksandrą ir jo moterį Dragę oficieriškąji lyga, vadovaujama cariškojo agento Encico, niekšiška išskerdė. Nužudytųjų kunus išmesta lauk per langus, idant Maskolijos ambasada galima butų matyt atliktas darbas. Tragedija Serajeve irgi — sako Nilev — buvo surengta Rusijos diplomatijos. Detronizacija kunigaikščio Aleksandro Battenbergo su pagelba išdaviko Radko Dimitrjevo, taipgi nužudymas Stambulovo neapsiejo be carato pamokos ir intrigu.

Paskutine Maskoliskosios politiškos žmogūdytės aukta — sako Nilev — yra francuzų socialistas Jaures, kuris griežtai pasmerkė karę ir Rusijos politiką.

Pastaruojų laikų — baigia Nilev — mėginama nužudyti Bulgarijos karalių, kurį palaikoma už kliūtį, neleidžiančią Rusijai įtraukt Bulgariją Serbijos glėbin. Pariparodymui to nurodoma Maskolijos ambasadoriaus Savinskio konspiracijos su nužiuromais elementais, nesibaurėjančiais maskoliskais rubliais.

Kitas vėl straipsnis atsako Rusijai į jos užmetimą Bulgarijai, buk toji palieka nedėkinga Rusijai. Autorius to straipsnio išrodo Rusijos veidmainystę ir nuolatinį žodžio lauzymą, taipgi išrodo Rusijos intrigas linkui Bulgarijos pastarosios balkaniskos karės metais.

Šitokia tai yra Rusijos historinė misija. Musiškiei patriotai su Malinauskiu, Ūču ir Basanavičium priešakyje tokią Rusijos politiką vadina "Rusų historine misija vaduoti ir vienyti tautas". Taip, Rusijos caratas viso savo viešpatavimo laiku vadavo tautas nuo jų neprigulmybės ir laisvės ir vienijos jas po carato jungu, po kazoko naugaika, po Muravjovų, Skobelevų, Skalonų ir tiems panašių globa. Ji vienijo ir vienija tautas, kad jas suryti, o ne kad leist joms ramiai kulturos darbą dirbti. Caratui reikalingos yra "Armėnijos be armėnų".

Naminės Karės Pavojus.

Žinios skelbia, kad Colorados valstijoje naminės karės pavojus grėsia labiau negu pavasaryje, kada valstijinė milicija buvo padariusi darbininkų skerdynę. Federale administracija pasiuntė šalies kariuomenę Coloradon, kad nuginkluavus valstijinę miliciją. Toji federale kariuomenė ikišiol laikoma steriko terene. Ikišiol kasyklų savininkai dar nesutaitė su streikuojančiais darbininkais. Nes po kariuomenės priedanga galėjo prisigabenti streiklauzių, kurie užėmė streikiurių vietas ir kasyklos operuojamos. Dabar federale valdyba nusprendė atšaukti kariuomenę iš Colorados. Nors dar neatsaukta, bet valstijinė milicija jau vėl užėmė streiko apimtą tereną. Tie patys milicistai, kurie tarnavo kaip Rockefellerio apmokami padauzos, vėl dabosią "tvarką" ir provokuos, kad surengus skerdynę, kokią surengė balandžio 18 d. Ludlow apielinkė.

Yra žinomu, kad darbininkai griebėsi už ginklo, kada jų šeratai likosi sudeginti, kada jų vadovai likosi nužudyti, kada daugelio jų moteris ir kudikių likosi sušaudyti bei sudeginti deganciuose šėtruose. Tuomet pas tuos kapitalo vergus, pas tuos požeminių skradžių gyventojus nubudo savaapsaugos instinktas; jie griebėsi už ginklo, kad ginklu gynus savo mylimųjų asmenų gyvastį. Atlikta visa eilė kruvinų susirėmimų. Galų gale po skerdynių ir krauju praliejimų federale Jungtinij Amerikos Valstijų valdyba pasiuntė Coloradon šalies reguliurę kariuomenę, kad padarius tvarką

Trumpa Internacionalo Istorija.

Abi kovojančios pusės likosi nuginkluotos. Rodėsi jau, kad valstijoje padaryta tvarka ir naminės karės pavyojus prašalintas.

Tuo tarpu streikas tęsėsi toliaus. Tarybos dėl sutaukymo darbininkų su kasyklų savininkais tačiaus pasiliko be jokių gerų rezultatų. Ypač nusileisti darbininkams griežtai atsisakė John D. Rockefeller, Jr., kuris apreiškė, kad jis tik gali nuspręsti ar priimt streikierius atgal į darbą ar ne. Jungtinių Valstijų prezidentas Wilsonas grumojosi kasyklų savininkams "liudnoms jiems pasekmėmis" už jų atspriešinimą, tie "grumojimai" paliko "liudnas" pasiekmes tik ponui Prezidentui. Kasyklų savininkai visai nenusigando jo grumojimų, žinodami, kad jis yra jų plauko žmogus ir jį pusėje stovi visas kongresas, susidedantis iš kapitalistų pasiuntinių. Jie žinojo ir žino, kad visa šalies valdžia yra kapitalistų klesos rankose ir toji valdžia savo "grumojimus" gali daryti tik ant popierio.

Kapitalistams nepatinka, kad Colorados streiko terenas yra užimtas federalės kariuomenės. Jie bijo, kad tas nepalikyt precedentu ir paskui nebutų reikalaujama ir kitur panašiuose atsitikimuose federalės kariuomenės, kuri neleidžia susidedančiam iš pardsidavėlių milicijai šaudyti darbininkus. Colorados kapitalistai surado priemonę, kaip prašalinti tą kariuomenę. Apskeldė, kad pasiuntimu valstijos federalės kariuomenės peržengeta konstitucija, kuri gvarantuoja kiekvienai valstijai teisę spręsti apie savo likimą. Kiekviena valstija tat turi teisę pati daryti pas save tvarką. Tie, kurie ant kožno žingsnio mindžioja konstitucijos žmoniems gvarantuojamas teises, umai liekasi teisių apginėjais. Delei to ir šalies administracija likosi keblame padėjime ir likosi "priversta" atšaukti kariuomenę iš Colorados.

Prezidentas Wilsonas vėl sulošė komediją. Pagromoją kasyklų savininkams, kad jeigu nesusitaukys ir nemes ginklų — "ai jis atšauks kariuomenę, o kasyklas paliks likimo valiai. Tokio tai ultimatumo tik ir laukė kasyklų savininkai su Rockefelleriu priešakyje. Jie tik ir reikalauja to atšaukimo, kad pašaukti prie ginklo valstijos miliciją, tuos pačius Linderfeltus ir jam panašius galvažudžius. Reikia paminėti, kad visa Colorados administracija tik ir randasi tų kasyklų savininkų rankose. Valstijos milicija turės pildyti valstijos valdybos įsakymus.

Kas lieka tat darbininkams daryti? Ką darys tie streikieriai Colorados valstijoje? Pavojus naujų skerdynių regis vėl išeina scenon.

Atsikartoti gali tokios skerdynės, kokios įvyko balandžio mėnesyje bei gegužės mėnesyje, jeigu dalykas bus palikta spęsti milicijos banditams.

Kad pasigelbėjus reikia kreipties į šalies kongresą, kad tasai ką-nors veiktų visuomenės apginimui. Jeigu gi tas negelbės... Darbininkai juk yra žmonėmis ir neleis savęs šaudyti kaip šunis. Streikieriai apsiginkluos karabinais, kad apsigynus.

Ir tuo budu naminė karė gal likti neišvengtina.

Kas už tai kaltas?

Tubut nereik ilgų išvedžiojimų, kad kaltė puola ant esančios šalies administracijos, kuri lošia tik komedijanto rolę.

Su panašiais banditais, kokiais yra Colorados valstijos kasyklų savininkai valdžia privalo pasi-elgt sulig įstatymu... Gi privati- nē Rockefellerio ir Co. nuosavybė privalo but sukonsifikuota ir paversta šalies nuosavybe.

To darbininkai privalo reikala-uti ir tik taip jie apgins save nuo galvažudžių kulpių.

Užvis sunkiausias laikas priešėjo Internacionalui pergyventi tuomet, kuomet kilo tarp Francijos ir Vokietijos karė. Tuomet pasidarė tikra suirutė ir Internacionalas turėjo tą klausimą išrišti, jis turėjo išleisti įsakymą, kaip atsinešti prie karių. Prasi-dėjus kare, vieni pradėjo ją pasmerkti, kiti gi užgirti ir pri-rodinėti, kad jinai neišvengtina. Vokietijos darbininkai ir jų va-dovai irgi pasidalino į dvi dalis: vieni už karę, kiti — prieš. Karolis Marksas parašė karštą at-sišaukimą, o po juomi pasirašė komitetas. Tame atsišaukime buvo pasmerкта Vokietijos val-džios pasielgimas, kad jinai pra-dėjo kariuoti. A. Bebelis, Lieb- knechtas ir Heineris pradeda vartyti smarkią agitaciją prieš karę ir visur pasmerkia Vokietii- jos valdžios darbus. Vokietijos valdžia pradeda areštuoti agita- torius. Pagaliaus, surestuoja A. Bebelį, Liebknechtą ir Heinerį ir nuteisia po du metu kalėti.

Reikia pažymėti, kad dabar Europoj irgi negeriau yra. Tie, kurie prieš kares protestuoja, areštuojami ir kišami į kalėjimu- s ir net sušaudomi. O tie, kurie apsvaigę patriotizmo dva- sia, šaukia už karę, yra gerbia- mi ir jų kalbos yra išpučiamos ir aprašomos visuose patriotiš- kuose laikraščiuose. Ir, štai, prie tokių aplinkybių, mūsų buvu- sioje žmonės, kaip tai: Širvydas ir Co. mokina mus, socialistus, kaip tėvynę mylėti. Mes gi ma- tom, kad tokių ponų turėjo ir Internacionalas, apie kuriuos ir pakalbėsime.

Kita gi srovė pradėjo elgties visai priešingai pirmajai, kurią valdžia pradėjo persekioti. Bet kas akyviausia, kad atsirado to- kių drąsuolių, kurie atspausdino "manifestą" šaukdami visus In- ternacionalo skyrius ginkluotis ir ginti Francijos respubliką. Tame manifeste buvo pasakyta: "Visuomeniškas priešas, tai gin- klauta Prusija! Apsiginkluosime ir eisme visi išvien ginti francuzų respublikonišką laisvę sykiu su mūsų broliais francu- zais! Pradėkite rinkti aukas ka- rės reikalams!... Reikalaukite del liuosanorių ginklų!"

Po tokio turinio atsišaukimu pasirašė neva komitetas Inter- nacionalo skyrius.

Suprantama, kuomet Franci- jos buržuazija skaitė tą atsi- šaukimą, tai jai, iš didelio džiaugsmo, akis iš kaktos veržė- si lauk. Ir kur gi nesidžiaugti?! Internacionalas ginkluojasi ir ei- na kariuoti už Francijos buržu- zų respubliką! Ar tai ne links- ma?

Tuomet tokie pat ponai, kaip mūsų Širvydas ir Co., pradėjo duoti lekcijas tiems "išgamoms", kurie agituoja prieš karę ir nu- rodinėti, kad pats Internacio- nalas eina kariuoti. Tuomet jie irgi pasakė, kaip mūsų Širvy- das: "Visam pasauliui lekcija! Internacionalas netik kad karę pripazįsta, bet ir pats ginkluo- jasi ir stoji ant karės lauko! O jūs, išgamos, priešinatės ka- rei!"

Bet ar jūs žinot, kas tą ma- nifestą išleido? Gal pasakysite, kad tie, kurie arčiau stovi prie buržuazijos? O, ne! Tą atsišau- kimą išleido tie, kurie balandžio mėnesyje 1870 metais apkaltino Internacionalo konferenciją de- šinume ir sutvėrė savo kairiąją frakciją, pasiskirdami sau už or- ganą "Solidaritė". Tą atsišauki- mą išleido tie, kurie sakė: "Kiekviena valdžia, ar jinai yra monarchiška ar demokratiška, — yra ne kas kitas, kaip tik pavergėjų organizacija!" Dabar gi tie gaivalai ima ginklus ir eina kariuoti!

Suprantama, tuomet buvo ge- resnės aplinkybės, negu dabar ir Generališka Taryba išleido atsišaukimą, kuriame nurodė, kad nei Internacionalas, nei G. Taryba nieko bendro neturi su tuom "manifestu" ir nėra niekas įgaliotas, kad tokį manifestą iš- leistų. Generališka Taryba už- protestavo prieš išleidimą tokio manifesto ir kvietė visus Internacionalo narius protestuoti prieš kares ir reikalauti taikos. Didžiausiu kaltininku išleidime manifestu buvo Gillonnas, drau- gas Bakunino.

Tuojaus po išleisto Generališ- kos Tarybos atsišaukimo, išėjo į viešą kovą su Bakuninu ir Gil- lonu žymus rusų veikėjas Uti- nas. Prasidėjo peštynės, pasi- darė tikra suirutė.

Mes čia nors trumpai turėsi- me apsisotiti, kad susipažinus su anarchistų tėvu Bakuninu, kur- is sukėlė dezorganizaciją visame Internacionale.

Kas gi per vienas tas Baku- ninas?

Internacionalo istorijoj mes randame apie Bakuniną tokius užrašus:

"Pagal istorikų, kurie ypatiš- kai pažinojo Bakuniną, štai ką apie jį sako: 'Žmogus, kuriuomi iš išvaizdos negalima užsitikti. Akis pilnos kokios tai gudrybės, turinčios savyj daug paslapties ir panašios į vilko. Iš pirmo žvilgsnio jis panašus į liutą. K. Marksas su juomi pasizino iš mažų dienų. Po Drezdeno gegu- žinės revoliucijos, jis buvo su- areštuotas ir nuteistas vokiškos valdžios mirtin, bet rusų vald- žia pareikalavo, kaip savo pa- valdinio, kad jį jai išduotų. Ka- da Bakuninas tapo išduotas, ru- sų valdžiai, tai toji išsiuntė jį į Sibirą. Sibyre jis tuojaus ga- vo pasportą ir galėjo važinėti po visą Sibirą. Mat, tuomet jo pusbrolis, garsus Muravjovas- korikas, buvo general-gubernato- rium. 1861 metais Bakuninas per Japoniją pabėgo iš Sibyro į Londoną. Ten jis dalyvavo laikraštyj "Kolokol" ir agitavo už savslavizmą. 1867 m. Baku- ninas pasirodė Taikos ir Lais- vės lygoj, 1868 m. įsikverbia į Internacionala".

Mat, pirmiau Bakuninas no- rėjo su visa savo lyga prisidėti prie Internacionalo, bet jinai tapo atmeta, tuomet Bakuninas vienas įstojo į Internacionala.

Bet, štai, ta Taikos ir Lais- vės lyga apsiskelbia savystovia organizacija po vardu "Alliance de la Democratie. Socialiste". Ši organizacija pasivadino dali- mi tarpautiniskos organizacijos, išsirinoko sau valdybą, išsidirbo įstatus ir tt. Jos vyriausia val- dyba nuolatos turėjo buti Ge- nevoj. Valdyboj buvo Bakuni- nas. Jinai paskelbė savo deviza: "Lygybė klesų" ir "mokintis poli- titiškai ir filosofiki klausimai, pastatyti ant augščiausio lais- vės principo."

Internacionalas pradeda tyri- nėti tos jų organizacijos veiki- mą. Karolis Marksas, pranešda- mas apie tai Generališka Tary- bai, išsireiškia, kad jų įstatai, ne- lošia jokios rolės, bet visą ro- lę lošia pati organizacija, pa- virsdama į antrą Internacionala.

Pirmausiai Bakuninas pasi- skubina suorganizuoti skyrius įvairiose šalyse ir tuomet, kuom- met jau pasijuto galingu, nu- siuntė savo įstatus Generališka Tarybai užtvirtinti. Generališka Taryba atmetė tuos įstatus, nu- rodydama, kad jie visame kame priešing Internacionalo įsta- tams.

Kada Generališka Taryba at- metė tuos įstatus, tai Bakunino organizacijoj kilo tokis triukš- mas, kad, tartum, ten butų kas bombą metęs. Praslinkus tulam laikui, jų organizacija pranešė,

kad jie savo įstatus visai panai- kina, vyriausią valdybą paliuo- suoja ir su visais skyriais prisi- deda prie Internacionalo, pasi- likdami vien tik savo programą.

Generališka Taryba negalėjo jiems atsakyti, nes Internacio- nalan priimdavo kiekvieną dar- bininką, kuris pripazįsta klesų kovą ir savitarpinę pašelpą. Da- bar pasiliko peržiūrėti tik pro- gamą, ar ten nėra ko nors prie- šingo Internacionalui? Kaip tik jų programoj ir buvo pasakyta: "Stengtis prie politiško, ekono- miško ir sociališko sulyginimo". Reiškia, sulyginimas klesų — padarymas harmonijos tarp dar- bo ir kapitalo; tuom tarpu, In- ternacionalo stengimasis — pa- naikinimas klesų.

Generališka Taryba ir vėl jiems atsako, nurodydama tą klaidą. Jie perkeičia tą sakinį pagal G. Tarybos norą ir mal- dauja apie priėmimą pilnais In- ternacionalo nariais.

)T. b.) V. Paukštys.

Rusų Karžygiai.

Kokie tie žmonės neteisingi! Aš turbut teisingesnis už juos. Pavyzdin, paimkime atsineši- mą rusų į tuos karžygius, kaip ve, generalas Rennenkampf ir Kaulbars.

Atsiminkite tik Renenkampf! 1905-6 metuose, laike revoliuci- jos Rusijoj, jis parodė tokį kar- žygiškumą, kad ir istorijoj bu- tų sunku surasti panašių, jis šaudė į dešinę ir į kairę į minią, suprantama, nekaltų žmonių; kur tik jie pasisuko su savo ekspedicija, ten gulėjo žmonių kunai ir užstojo rami tyla...

Argi tai ne karžygiškumas? Ar sugalvojo kas nors kitas taip padaryti, kaip Renenkampf? Ar galėtum tu skaitytojau su- šaudyt nors vieną nekaltą žmo- gų? Ne! O jis galėjo ir jo nei vienas muskulas tada nesudre- bėjo.

Kas-nors tokis vienok žio- telėjo ant jo keistos giminės buk tat žmogiena dvokia.

Ir vėl žmogiškias neteisingu- mas. Kuom gi jis kaltas, kad jo gerbiami tėvai turėjo tokią ne- tikusią giminę, ir perdavė jam tą pačią ypatybę?

Kada jo armija likosi su- mušta prakeiktų vokiečių, ir jam, kaip iš Mandzurijos, prisi-ėjo su visoms lopetoms bėgti— žmonės tada juokėsi iš to didelio karžygio, nepastebėdami jo karžygiškumo...

Juk, vokiečiai sulaikomi Ru- sijos piliečių ir darbininkų; pas vokiečius, mat, yra bainios ka- nuolės, ir kulkosvaizdžiai. Ir ko- kia-nors pasiutusi kulka galėtų pavaisinti rusišką generalą. Jis galėtų paaukauti ne savo ar- miją, bet save! Ar jūs supran- tate, kad del tėvynės?... Na, ir jis pabėgo. Kaip tikras karžy- gis! Tik pagalvokite rimtai: čia jis po Koengsbergu, antryt po Kaunu. Tokis šuolis!

Mano siela apraudoja ir gene- rolą Kaulbarsą. Viešpatie! Už ką jį sušaudė? Taip jį palaimino už jo didelius darbus? Juk jis, savo buvime general-gubernato- riu Odesoj, tiek padarė del sa- vo tėvynės; jis surengė sker- dynes, pjaustė neščias moteris ir įkaldavo vinis į galvą... O kiek darbininkų likosi iškartų ir užmuštų? Kas tą visą gali su- visą tą, ką jis padarė del tėvynės!... O čia emė ir su- šaudė, tokį didelį karžygi! Ir už ką? — Už tai, kad jis norė- jo pernešt keltą rublikų iš Vo- kietijos į Rusiją.

Neveltui jis išdavė įvairias smulkmenas vokiškai valdžiai. Dykai jis niekam šmotelį duonos neduotų. Ir butų pasijutę vo- kiečių pinigėliai Rusijos kafe- šantazuose ir viešnamiuose. Ne- kaip nesuprantu!

Atsiprašant E. Posner A. Dagis.

Laiškai iš Lietuvos

Laiškas rašytas Jonui Džiar- viui, į Springfield, Mass.

Punė, Trakų pav. Liepos 27, 1914 m.

Brangus suneli:

Siuomi mes tėveliai prane- šame nelaimingą žinią jums, kad mūsų šalis ašaromis paplu- do, kaip girdėt pas mus iškilo baisi karė. Caras suėmė nuo žmonių arklius, vežimus ir pa- čius žmones, vienus į karę, ki- tus abazan ir visokiems darbams kaip ve: kanalų kasti, išvarė net merginas ir moteris, žodžiu sakant visus, tik moteris prie mažų vaikų palieka. Sau nerė kada dirbt ant pragyvenimo, kad ir paimam ką dirbt, tai ir tas iš rankų puola. Kas valan- da eina vis baisesnės naujie- nos. Už Nemuno dar be mušio, ti'č kanalus kasant ir tai daug žmonių gyvenimų sudegino, daugelis liko be pastogės, o kas liks po mušių — sunku ir ap- sakyti. Su pinigais esame blo- game padėjime, ką turim ban- ke, tų neišduoda, o taipgi po žmones turim išskolinę, nekuri- iš jų jau į karę paimti. Jei kur išvairs ar išvažiuosim, bukit brangus seneli, pagelboj, kaip šauksimės.

Mūsų Alena jau antra savaitė randasi parubežy j prie kokio ten darbo. Turtingesni gyventojai ir žydai kraustosi toliau į Rusiją. Buvom pasirengę ir mes apleist namus ir trauktis toliau, bet jau dabar ne esame tokioj baimėj, kaip savaitė atgal; pa- mažėli priprantam prie visko.

Niekas mums nemieia; visos kalbos ir mintys nukreiptos tik link nelaimingos ateities.

Pasiliekam, viso labo linkė- dami, ir meldžiam pasiųst koki numerį laikraščiu.

Tarpe visko turim didelį nu- siraminimą, žinodami, kad jums karė nepaliečia.

Su meile Tėvai.

Laiškas, rašytas 6 d. rugsėjo, iš Krosnos valsčiaus, Suvalkų gubernijos į Wilson, Pa.

Mes, tėveliai, taipgi brolieliai ir sesutė Onutė sveikiname jus mūsų mylimieji svetimoj šale- lėj, linkėdami jums sveikatos ir gero pasivedimo.

Dabar pranešame, kad mes esame da gyvi ir sveiki, bet esame baisiame padėjime. Mu- sų šalėlėj netikėtinas vargas užėjo. Prasidėjo baisi karė su vokiečiais ir nieks dabar nelau- kia nieko gero, vien tik mirties. Tuo tarpu karė nuo mūsų la- bai toli, bet ir pas mus didelis sumišimas, kariuomenė kaip vanduo dieną ir naktį eina, sy- kiu traukiamos didžiausios ka- nuolės, tarp jų važiuoja stui- kininkai, gabėdami maistą ir kareivių daiktus, o jau trauki- niai, tai užte užia be perstoji- mo, kad negalime nė susiklau- syti, o tik kareivius gabena ir gabena.

Mes da kol-kas čia karės mu- šių nematėme, tik matome kaip rengiamos didžiausios žmonių minios del išskerdimo.

Iš Kalvarijos pavieto visus atsarginius paėmė iki 43 metų senumo. Iš mūsų kaimo paėmė Joną Daugirdą, iš Kavalčukų kaimo — Antaną Ermalavičių, kuris paliko mūsų seserį su ma- žais kudikiiais liudniausiame pa- dėjime. Taipgi daug kitų pažis- tamų išvežė paguldyt galvą už ruskj carą. Ir tie, kurie išliko gyvais karėj su Japonija, tai da- bar turėjo eit statyt savo kru- tines priešais caro priešo ka- nuoles. Iš Marinkų kaimo paė- mē 9 vyrus, tarp jų yra tris Stankevičiukai: Baltrus, Vin- cas ir Antanas. Paliko seną mo- tiną ir seserį. O, kas gi gali apsikyti jų širdžių skausmą, kas gali išreikti sapulį tos mo-

tinis, kuri turėjo lydēt savo sunus ant mirties. Tų atsisvei- kinimo ir širdies skausmo pa- veikslų mes nemokame apra- syti. Motina spausdama apka- binusi savo sunus glėbiu prie savo krutinės, jinai to savo šir- dies skausmo neišturdama kri- to ant žemės. Paskui ją krinta ir sunųs. Subėga didžiausias bursų žmonių, pradeda liet van- deniu, kada nelaimingą atgai- vina, jau jos suneliai susodyti vežiman, tik ištiesę link jos sa- vo rankas taria sudiev.

Taipgi paėmė ir arklius, ant kurių buvo išduoti "bilietai", nežiurint ar buvo geras ar men- kas; paliko tik su kumelūkais kumeles...

Ypač mums labai sunku, kad esu kaimo perdėtinu (šalty- šium), kiek dienų reikia nebut namie, kiek naktų nemiegot — ir nesuskaitysi. Per dvi dieni ir nakti su savo kaimo vyrais turėjome daboti gelžkelį, o be to nuolat reik tai Kalvarijoj buti, tai valsčiaus raštinėje. Taip kasdien aš ir Bladas, o kartais ir abudu bėgiojame su visokiais valdžios reikalais. Rugsėjo 7 d. įsakė važiuoti į Suvalkus su tuščiais vežimais, tai dievai žino, kur mus nuva- rys. Stukininkai Prusų žemėn važiuoja 5 mylias nuo ruobežia, gabena kariuomenės daiktus. Pastaruoju laiku pro mus va- rė daugybę galvijų, sako jų bus apie keli tukstančiai galvų. Sak- ko varėsi iš anapus Nemuno. Bevarant vienok pasitaikė už- vartyt ant vokiečių sudėtų mi- nų, kurių sprogimas visus tuos gyvulius ir žmones išdraskė. Tai paskui iš mūsų Kalvarijos pavieto įsakė suimt gyvulius ir suvartyt į Alytą. Paėmė karves, kiaules ir avis ir nė vieną gy- vulį nepalikio. Sakė, kad Alytui padračkiai pirkis mėšai tuos gy- vyliaus. O koks buvo sumišimas su tais gyvuliais! Privarė iš vi- so pavieto pilną Alytą ir aplink per 6 verstus nieko nematė, vien gyvulius visokios veislės. Pasiėmė tik riebesnius, o liku- sius reikėjo žmonėms išsiskir- sityt ir parsivart namo.

Galite sau atsivaizdinti kaip lengva išsiskirstyt savuo- sius ir per kelis ar keliolika verstų vartyties namo. Baisia- sias regynis. Triukšmas, keiks- mai ir raudos sumaišytos su gy- vylių balsais taip ir sklydo ap- link. Vieni tų gyvulių nesasi per laukus rėkdami, kiti velka paskui save paleistus vidurius, tretai krinta ant kelio. Žmonės verkia. Sakau jums, plaukai pasistoja, pamislįjus apie tuos reginius. Surpuliai eina per vi- są kuną, kada matai kancias tų niekam nekaltų gyvulėlių.

Daugiau tuo tarpu apie ka- rės baisenybes negalime jums pranešti. Laikraščiu jokių ne- gauname. Tik kiek vargo ir baimės prisikenciam dabar tai ir ant jaučio skuros nesurašy- tum. Kur tik nukrypsi visur girdi dejavimus, verkismus. Mes tik pasidžiaugiami tik tuo, kad jūs brangus suneliai liuosi, kad jūs nesieks kulkos ir durtuvai, kad jūs išliksite gyvi. Mes jau nemanome gyvais išlikti. Jau netoli nuo mūsų baisesis žmog- zdystės, kur upės kraujo teka. Gal visa šalis paplukti tik krau- juose, kur ir mes atgulsimė. Su diena kita tos skerdynės gal ir mus pasieks ir mus jau nebu- bus, su tais žodžiais ir su nei- reiškiama širdies skausmu bai- giu šitą laišką, gal paskutiniu kartu laiminam jus brangus sune- liai, mes jusų gimdytojai ir drauge visi su jūsų brolieliais ir sesutė tariame jums sudiev, su- diev!

Tėvai.

Pasaulio darbininkų sąryšis— Internacionalas vienatinis yra tuo budu, kuris panaikina tautų neapsikentimą ir kapitalistišką konkurenciją. Jis panaikina ka- res.

K. MARX ir F. ENGELS.

KOMUNISTU MANIFESTAS

(Tęsa)

Bet su pramonijos išsivystimu auga ir proletariatas netik skaitliumi; susitelkia jis į plačias minias, dauginą savo spēkas ir prieina prie jų pažinimo. Darbininkų padėjimo interesas tampa kaskart vienodesniu, kadangi mašinos kaskart labiau išdildo tarp įvairių darbo šakų skirtumus, ir kuone visur darbą nutraukia prie vienokiai žemos papėdės. Auganti kapitalistų konkurencija ir jos pagaminami vaizbiniai kizriai, išaukia kaskart smarkesnį svyravimą uždabrinės mokesties; vis galingiau ir neapsisotantis mašinų tobulinimas darbininko gyvenimą daro kaskart mažiau užtikrintu; susirėmimas atskiro darbininko su atskiru išnaudotojumi kaskart labiau priima charakterį konflikto dviejų klesų. Darbininkai pradeda vienytis priešais buržuaziją; jie bendromis savo įjėgomis kovoja už savo darbo atlyginimo augstumą. Atsiranda net sąjungos, kad pagelbės jais tokių susirėmimų atsitikimuose. Šian ir ten apsiereškia kova sukilimo judėjimais. Kai-kada laimi darbininkai, bet neilgam. Tikruoju jų kovos rezultatu yra ne tiesioginis laimėjimas, bet kaskart platesnis vienijimasis proletariato spēkų. To vienijimosi darbą taipgi labai palengvina stambiosios industrijos progreso iššaukiamas susinešimo priemonių išsivystymas, kuris palengvina įvairių vietų darbininkams tarp savęs susijimą.

Taigi pakanka tik tuos santykius surišti, idant vietos darbininkų visur vienokio charakterio kovas sucentralizuoti vienon didžiulėn klesinėntautinėn kovon. Nėsa klesų kova yra juk taipgi politiška kova. O susivienijimas, kurio surealizavimui viduramžiai reikalautų amžių laiko eiant prie provincionaliniais keliais, šių dienų proletariatas, pasidėkojant gelžkeliams, gali tą darbą atlikti traukyje kelių metų.

Toji proletariatas, kaip klesos, o sykiu ir kaip politiškos srovės, organizacija nuolat yra ardoma konkurencijos tarpe pačių darbininkų. Nežiurint to, po kiekvieno tokio suduzimo jinai visada atsinaujina, auga savo spēka, susivirtina ir kassyk labiau įsigalėja. Pasinaudodama iš buržuazijos savytarpinių nesutikimų, ji kai-kuriems darbininkiškiems interesams įstatymdavystės sryty įgyja pripažinimą. Taip tai buvo ir su įstatymu apribuojančiu Anglijoje darbo dieną iki 10-čiai valandų.

Ivykstančios visuomenėje kolizijos įvairiausių budu prisideda prie proletariato pažangos pastumėjimo. Buržuazija be palovos kovoja: visų-pirma priešais aristokratiją, tolesniai ir priešais tą buržuazijos dalį, kurios interesais pasirodo priešingais stambiosios pramonijos interesams, taipgi nepaliaujančiai priešais kitų kraštų buržuaziją. Visose tose kovose buržuazija turi įjėskoti sau pagelbos pas proletariatą ir tuo tai budu jinai ji stumia politiškan judėjiman. Taigi pati buržuazija darbininkų klesai suteikia savo (politiškojo) išsilavinimo elementų, arba darbininkų klesai paduoda į rankas ginklą priešais ją pačią. Be to — kaip jau minėta — sykiu su pramonijos plėtojimu valdančiosios klesos sluogsniai pereina į proletariato eiles, arba atsiduria priešais pavojų, nustumiantį juos nuo užimamų visuomenėje stovių. Tie sluogsniai taipgi yra lavinančiuoju darbininkiškos eilės elementu.

Pagalios laikais, kuomet klesų kova artinasi prie užbaigos senosios visuomenės įrimo procesas tampa taip smarkus, kad valdančiosios klesos dalis atsisikiria nuo jos ir jungiasi su revoliucijine klesą, kuri ant savo vėliavos ateties simbolus išrašė. Kaip kadaise aristokratijos dalis stoji buržuazijos eilėn, taip šiandien buržuazijos dalis pereina proletariatan, o ypatingai dalis idealinės buržuaziškos inteligentijos, kuri įstengė visuomenių istorinį išsivystymą teoretiskai suprasti.

Iš tarpo šių dienų klesinių buržuazijos priešų tikta proletariatas linkui jos yra tikrai revoliucijinė klesą. Visos kitos klesos puola ir gaišta sykiu su stambiosios pramonijos plėtojimu, gi proletariatas yra to plėtojimosi produktu; buržuazija savuoju išsivystymu ji tveria. Vidurinė luoma, smulkūs pramonininkai, smulkūs vertėvis, amatininkas, valstietis kovoja priešais buržuaziją, kad savo, kaip vidurinės luomos, egzistenciją apsaugoti nuo žuvimo. Dėlto jie yra ne revoliucioniški, bet konservatyviški; dar daugiau, jie reakcioniški, kadangi istorinį pažangos bėgį jie taip ir trokšta atgal traukti. Jeigu jie turi revoliucijinę reikšmę, tai tik tiek, kiek jų perėjimas proletariato eilėn yra neišvengtinu; kiek jie apgina ne esentį savo interesą, bet ateinančius interesus; kiek atsisako nuo savotiškų paziūrų ir pripažįsta tą pasauliožvalgą, ant kurios atsiatojo proletariatas.

Skurdžius-proletariatas (Lumpen-Proletariat), padugnės žemiausių senosios drauginės fermentacijos, proletariato revoliucijos išdalies bus patrauktas, ir delėi viso savo padėjimo nelygiai duosis save papirkti ir panaudoti reakcijinei mašinacijai.

Senosios visuomenės sąlygos šiandien proletariato gyvenime jau nebevyvuoja. Proletariui yra atimta nuosavybė, jo santykiai su žmona ir kudiuku jau nieko bendra neturi su gimtiniu miesčionybės gyvenimu; šių dienų industrijinis darbas,

šiandieninis kapitalo jungas vienoks Anglijoje ir Francijoje; vienoks Amerikoje ir Vokietijoje, visiškai atima jam nacionalį charakterį. Moralybės tiesa, religija proletariui yra vien tik buržuazijiniai prietariai, esančiai tik kapitalisto interesų priedanga.

Visos ikišiol buvusios klesos užgriebdamos į savo rankas valdymo vairą, stengdavosi užtikrinti sau savo stovį pametimu visuomenės valiai sąlygų, nešančių joms pelną. Gi proletariatas visuomeninės produkcijos spēkas tik tuomet gali paimti, kada įstengs panaikinti tą nuosavą pasisavinimo sistemą, kaip ir visas kitas ikišiol buvusias nuosavybės dalyvo priemones. Proletariui neturi nieko dėl apdraudimo, priešingai, privalo jie panaikinti visokius privatinius apdraudimus ir gvarancijas.

Visi istoriniai judėjimai ikišiol buvo mažumos judėjimais, arba gi judėjimais mažumos reikaluose. Gi proletariato judėjimas yra savarankišku milžiniškos didžiosios judėjimu ir interese tosios didžiosios. Proletariatas — tasai žemiausias šių dienų visuomenėje sluogsnis — negali pakilti, negali susitaisyti iki visa ant jo iš oficialės visuomenės subudavota ruštavone neišlėks oran.

Nors ne savo buičia, bet savo forma proletariato priešais buržuaziją kova visų-pirma yra tautine kova. Proletariatas kiekvienoj šalyj visų-pirma priverstas apsidirbti su savos tautos buržuazija.

Apibrieždami abelnų proletariato išsivystymo fazų ruožus, sekėme daugiau ar mažiau paslėptą naminę karę gyvuojančiam visuomenės surdytyme net iki momento, kada ji išsiveržs kaip aiški revoliucija, ir per suvienytomis įjėgomis priverstiną buržuazijos parbloškimą proletariatas užtikrins sau viešpatavimą

Visos ikišiol gyvuojančios visuomenės rymojo — kaip matėme — ant neapsikentimo valdančiųjų ir prispastųjų klesų. Idant gi viešpatauti ant kokios-nors klesos, reikalinga yra jai užtikrinti bent sąlygas, kuriose jinai galėtų savo vergišką gyvatą vilkti. Padonas, nežiurint baudžiosios priešpaudos ir savo pavaldinystės, įgyja tačiaus gminos (komunos) nario vietą; panašiai iš smulkaus miesčionio išsidirba kapitalistas po jungu feodalinio kapitalizmo. Šių dienų darbininkas gi ažuot sykiu su industrijos besiplėtojimu kilti, krinta kassyk gilyn į skurdo skradžią, pasidėkojant sąlygois, kokiose jo klesą yra palikta. Darbininkas liekasi skurdžiui ir pauperizmas plėtojasi smarkiau negu žmonija ir turtas. Aišku tai yra, kad buržuazija liekasi neįstengiančia ilgiaus užsilaukyti valdančiosios klesos vietoj ir tolesniai brukti visuomenės sąlygas savo klesinio gyvenimo, kaip valdantis įstatymas negali jinai viešpatuoti, nes nepajiegia savo vergams, net ir jų vergiško buvio ribose, buvį užtikrinti, nesą stumia juos į pauperizmą, kurį pati turi penėti, ažuot maitinimosi jos prarytų spēkų darbu. Visuomenė jau negali gyventi po jos viešpatavimu, arba kitais žodžiais: buržuazijos gyvavimas susiduria kolizijon su visuomenės gyvavimu.

Principijališkiausia klesinio buržuazijos gyvavimo ir viešpatavimo sąlyga yra privatinis krovimasis turtu, išdirbimas ir dauginimas kapitalo; gi kapitalo gyvavimo sąlyga yra samdomasis darbas; o samdomasis darbas stovi ypac ant konkurencijos tarpe darbininkų. Pramonijos išsivystymas, kurio priverstinu ir butinu akstieniu yra pati buržuazija, iš konkurencijos suskaldytos darbininkų klesos tveria jos suvienytas revoliucijines eiles. Tat pats industrijos išsivystymas iš po buržuazijos kojų nustumia pagrindą, kurį nustato jos produkcijos ir produktų pasisavinimo sistemos gyvavimą. Visų-pirma jinai pagamina pati sau duobkasius. Buržuazijos mirtis ir proletariato pergalė yra lygiai neišvengtinai.

II.

PROLETARIATAS IR KOMUNISTAI.
Kokiuose gi santykiuose bėsa komunistai su proletariatu? Komunistai nėra jokia atskira partija santykiuose su kitomis darbininkų partijomis. Neturi jie jokių atskirų nuo viso proletariato reikalų savo interesų. Nestato jie jokių principų, kuriuos norima butų brukti proletariato judėjimui.

Komunistai nuo kitų partijų skiriasi tuo, kad: 1) kovose įvairių kraštų proletariato jie gina bendrų visam proletariatui, nepriklausančių nuo tautybės, jo interesus; 2) kad įvairiose fazose, kokias proletariato prieš buržuaziją kova pereina, visuomet turi savo domoje judėjimo visybės reikalą. Taigi praktikoje komunistai yra kraštutiniausia, labiausiai priešakin išėinančia įvairių kraštų darbininkiškiųjų partijų dalimi, gi teoretisku žvilgsniu stovi jie augščiaiu likusiojo proletariato todėl tik, kad supranta sąlygas, bėgį ir abelnus, darbininkiškojo judėjimo rezultatus. Pirmutiniuouju komunistų uždaviniu yra tas pat, kaip ir kitų proletariato srovių: organizavimas darbo žmonių klesos, nuvertimas buržuazijos viešpatavimo ir paėmimas politiškos valdžios į proletariato rankas.

Teoretiniai komunistų principai visai nėra pasekėme ideos ir principų, kuriuos atidengė ir skelbė vienas bei kitas pasaulio reformatorius. Jie yra vien tik suformulavimu faktiskai gyvuojančių šių dienų klesinės kovos sąlygų, teoretine išraška atsibūvančios mūsų akyvaizdoje perversmės. (T. b.)

Anglijos Kare Su Amerika

I.

Karė prasidėjo 1962 metais.
Tuo laiku Anglijos karalium buvo Edvardas IX. Jis buvo paprastu šaltkalviu, jis tankiai nosį nuleidęs kalbėjo:

— Anglijos sostas sudarkė mano karjerą... Visi didieji karaliai mokėjo kokį-nors amatą. Didysis Petras buvo dailde. Makedonijos Aleksandras parodė save istorijoj gana protingu žmogumi...

Edvardas raudo del savo negabumo. Jis negalėj apkėsti viršminkų, bet jis jų niekad neatstatė nuo vietos, ir dagi apdovanodavo juos iš eilės, ir sodino į geresnes vietas.

Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentu tada buvo nekoks gentlemanas, kurio vardas ačiu jo negarsingumui negalėjo patekti istorijon. Jis buvo paskirtu prezidentauti, nes antroje dvidešimto šimtmečio pusėj Jungtinėse Valstijose prezidentai po rinkimų buvo permainingi.

Prezidento rinkimų dienoje, susirinkdavo apie dešimtis pirmųjų Amerikos miliardierių ir visų-pirma jie turėdavo pasikalbėjimus.

— Aš turiu raštininką, — pradėjo vienas iš dešimties miliardierių, — jis yra paklusnus, ir pusėtinai bukaprotis, prie to dar jis niekam netinkantis...

— Ar jūs užtikrinte, kad jis bukaprotis? — Užtikrinu. Penki metai, kaip jis pas mane tarnauja, bet jokios platesnės savo išminties neparodė.

— Ir tame, kad jis niekam netinkantis, jūs taip-pat užtikrintat?

— Užtikrinu, kaip apsiėmė dirbt už \$100 mėnesiui, taip ir pasiliko iki šiai dienai.

— Tai Dieve padėk. Tegul jis bus respublikos prezidentu. Darys tą, ką paliepsime.

1962 metais pasiliko prezidentu Rokfelerio tarnas.

Gyveno jis Baltam Name ramiai, tyliai, pasiuntinius priiminėjo, ir niekad jų neužkabinėdavo.

Šalis, prie jo kimšo dolerius į kišenių. Amerikonai išėjosi sau smagiai, kiekvienas po savo fabrikos kaminiu, arba savo dvokiančioj bakuzėj. Karės niekas ir nelaukė. Tačiau ji prasidėjo. Prasidėjo už petnešas.

II.

Rokfeleris pasišaukė pas save respublikos prezidentą, palaikė jį apie dvi valandas pas save ir antgalo, pasakė:

— Ant jūs, ponas prezidente, skundžiasi.

— Kas? — Vos prabilo Jungtinių Valstijų prezidentas.

— Fabrikantai petnešų... Pasirodo, kad ant šiaurinio poliaus, kur dabar randasi septyni gyventojai, mūsų petnešas, Anglija ištempė... Negerai p. prezidente... Jūs nesekat pasaulio rinkų...

Tą pačią dieną Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentas turėjo gana griežtą susirėmimą su Anglijos ambasadorium.

— Jūsų petnešos, nubruko mūsų petnešas, ant šiaurinio poliaus, — piktai pradėjo prezidentas; — aš to nedaleisiu.

— Kaipgi nedaleisite, jeigu mūsų petnešos geresnės, negu jusų.

— Ką?! Anglijos petnešos geresnės už amerikoniškas! — suriko prezidentas. — Mielas pone, jūs įžeidiate Jungtinių Amerikos Valstijų vėliavą.

— Tuojaus paziūrėsimė keno geresnės.

— Paziūrėsimė.

Prezidentas, ir ambasadorius atsisegiojo bruslotus, ir priėjo vienas prie kito.

— Suprantama, kad jūsų petnešos niekai! — pasakė Jungtinių Valstijų prezidentas.

Anglijos ambasadorius greit susiseigodamas sukando dantis ir tarė:

— To įžeidimo neužmirš Anglijos piliečiai.

— Tai jiems bus blogai.

— Kam bus blogai, matysime, o keno petnešos geresnės, nuspręs mūsų kanuolės.

Tą patį vakarą Anglijos pasiuntinys išvažiavo į Angliją.

Karė apskelbta.

III.

Anglija sumobilizavo visą savo laivyną. Tai buvo geriausias laivynas visam pasaulyj. Laivai buo taip smarkūs, kad į vieną dieną buvo galima perplaukti Mėlyną okeaną.

Povandeninės valtys nardėsi, kaip žuvys, o eroplanai, kurių buvo po tuziną ant kiekvieno stogo, galėjo skraidyt, kaip paukštis.

Europoj visi tikėjosi, kad Anglija karę laimės. Specialistai-jurinkai tvirtino, kad po pirmo susirėmimo Amerikos laivynas taps sunaikintas.

Amerika taip pat nesitikėjo laimėti, ir nei jokio laivo nesiuntė priešais Angliją.

Miliardieriai pašaukė iš savo fabrikų geriausius inžinierius ir mechanikus. Išrinko iš jų dešimtį gabiausių vyrų ir užklausė jų:

— Norite kiekvienas jūsų uždirbti po penkis milijonus doleriu?

— Norim!

— Nuskaudinkite Anglijos laivyną.

Inžinieriai patraukė pečius, pasiepiantiai šypsodamiesi. Už tokį menkniekį tiek daug pinigų!

— Tai kur-gi jis yra, tas Anglijos laivynas? — užklausė jie.

— Okeane. Už trijų dienų bus Amerikos pakraštųj.

Inžinieriai nusijuokė.

— Į tris dienas, — pasakė jie, — Anglijos laivynas bus jurių dugne.

IV.

Jurių bangos pamazi skyrėsi, Amerikos pakraštini artinosi Anglijos laivynas.

Smagiai plevėsavu Anglijos vėliavos, šalia jų stovėjo Anglijos kapitonai.

Niekas jų nesitikėjo karę pralaimėti. Vyresnysis laivyno kapitonas dieną ir naktį mušė telegramas apie savo busiantį laimėjimą.

— Mušio laiku nebus ir laiko rašyt telegramas, kalbėjo kapitonas.

Dieną ir naktį jis sėdėjo savo kambaryj, ir rašė ant telegrafiskų blankų.

“New Yorkas paimtas”.

“Chicaga į griuvėsius pavirto”.

“Panamos kanalas paimtas gyvas į nelaisvę”.

“Prezidentas respublikos sudraskytas”, ir taip toliaus, tokioj pat dvasioj.

Admiralai mokino jaunus oficerius:

— Džentelmonai! Atsiminkite, kad jūs esate anglai; kada duoda — imkite; kada muša — bėgkite. Laimėjimas gi jums galvos nenusuks.

Jau ir trečia diena. Anglijos laivynas netoli Amerikos pakraščio.

Prirėngė jie viską, kaip reikia. Laivus paleido smarkiau.

Kaip tik pasijuto pilnam greitime visa eskadra umai sustojo.

Kas atšitiko? — klausė kapitonas.

Niekas negalėjo atsakyti.

— Pirmyn! Sukamandavo.

Visa eskadra sustenėjo, bet nė iš vietos!

Kapitonas buvo protingas senis. Jis suprato, jeigu, negalima eiti pirmyn, tai reikia eiti atgal ir sukamandavo: .

Atgal!

Eskadra bandė grįzt, ir... nei iš vietos.

— Nei nu, nei tpru! — pamastė kapitonas.

— Ką gi tas reikštų?..

Kaip štai visi pasijuto apsiausti keistos ugnies liepsnomis. Pasidarė baisu, ir šilta. Pasigirdo kokis tai bausis triukšmas.

— Žiūrėkite, skęstame! — suriko vienas oficerių.

— Ištikrųjų, žiūrėkite, kas darosi!

Admirolas norėjo duoti kokį tai prisakymą, bet tik pakėlė ranką, ir suriko:

— Aš jau skęstu. Gelbėkite!

Liepsnų stulpas vis didinosi, ir vis daugiau ir daugiau apėmė jų laivyną, prirakytą prie vietos kokios tai paslaptingos įjegos retėžiais.

Plienai, geležis tirpo kaip vaškas. Medis degė. Žmonės kankinosi nuo kaitros, svilo ir skendo.

— Jie suvienijo visa elektriską energiją, ir paleido ant mūsų! — dasiprotėjo pusiau sudegęs, pusiau sutirpęs admirolas.

— Galas mūsų laivynui.

Seno jurininko tiesa. Amerikonai taip ir padarė.

Inžinieriai ištesėjo savo žodį. Anglijos laivynas likosi nuskandytas, paskirtoj valandoj, ir paskirtoj minutoj.

Laimėjimas ant vandenyno likosi Amerikos pusėj.

Anglijos nuostoliai nesuskaitomi.

Amerikai laimėjimas atsiėjo nedaugiau penkiosdešimčio milijonų doleriu, be lašelio amerikonių kraujo.

V.

Zinios apie Anglijos laivyno žuvimą pastatė Angliją į baisų padėjimą.

— Negerai! — pasakė lordai, ir lordukai, ponai ir poneliai.

— Negerai! Taip mes galim nustoti savo garbės...

— Garbės netekti — tai niekis. Bet, ot, mes galime netekti ant šiaurinio poliaus savo rinkų!

— Taip! Tas svarbiau, negu laivynas. Septynios poros petnešų į metus! Užleisti tokią rinką — tai prasizengimas!

Reikia pagalvoti apie naują laivyną.

Jau buvo pradėjė budavoti, bet štai, išlindo keletas kariškų autoritetų su savo protestais.

— Laivynas atgyveno savo laikus! — Apkelbė karės autoritetai. — Laivynas dabar tegali atnešti tokią naudą, kaip medinė lazda, arba kirvis. Dabar reikia kariaut su elektros spēka. Matote kaip mums amerikoniui apdirbo.

Tie žodžiai giliai įsikverbė į Anglijos žmonių sielą. Jureiviai visi tapo tuojaus paleisti, o žmonės savo akis atkreipė į elektrotechnikus.

— Juos pasišaukė, ir užklausė:

— Ar galite surasti tokių žmogų Londone, kuris paskandytų Amerikos laivyną, New Yorko uoste.

— Galim. Tiktai...

— Kas tiktai?

— Kad jų laivyno nėra. Geriaus jų miestus sunaikint.

Anglija vėl keblam padėjime. Elektrotechnikai tačiaus ėmėsi už darbo.

VI.

Amerikonai atsikėlė vieną gražų rytą, pastebėjo, kad prapuolė tris didžiausi respublikos miestai — New Yorkas, Chicaga ir Philadelphija.

Korespondencijos.

VISŲ DRAUGO PASITEISINIMAS.

Vietose, kur vakar vaikščiojo, važinėjo, kur namai dangų rėmė, — buvo tik kruvos griuvėsių. Tarpe sugriuvusių namų matėsi milijonai žmonių rankų ir kojų.

Pasirodė, kad Anglija tyčia užtaisė žemės drebinimą, ir į vieną valandą sugriovė tris puikiausius Amerikos miestus, su visomis jų gėrybėmis.

— Gerai! — suriko amerikoniai, sužinoję apie anglų darbą. Gražiai apdirbo!... Amerikoniai nesnaudė. Negaišuoju laiką jie ėmėsi taisyti sugriautus namus, ir sudraskytus žmones.

Kaip bematant likosi surinktos visos kojos, suskaičytos, ir sudėtos į vieną kruvą.

Skaitlių kojų sudėjo po dvi į vietą, ir, tokiu būdu sužinojo kiek žmonių jų neteko.

Kada skaitlius užmestųjų buvo žinomas, tada pašaukė darban gydytojus.

Medicina tuo laiku, kaip ir visos kitos mokslų šakos, padarė didelių žingsnius pirmyn, ir todėl gydytojai dabar žinojo ką daryti.

Greitai jie surinko šmotelius žmogaus kuno ir susiuvinėjo visus į daiktą.

Kada viskas buvo susortiruota, gydytojai atsinešė po naštą "606", ir pradėjo įtrūkinėti. Kunų šmotai augo, apstraukė oda, kojos šokinėjo. Į vieną dieną New Yorko, Čikagos ir Philadelphiajos piliečiai buvo gatavi ir, kaip ten nebutų, žingsniavo jie gatvėmis.

Suprantama, neapsiejo ir be kuriojų.

Vieni turėjo svetimas kojas, arba po dvi dešines arba kaires rankas, o vienam nabagai atsirado viduryj Rokfelerio pilvas, ir kada jam paduodavo duonos jis reikalavo šieno.

Dar keletas dešėtkų kojų atliko, tai jās prisiuvo bekojams. Reikėjo tik matyti bekoji, kokis jis buvo linksmas, kad taip netikėtinai įgijo kojas.

Jie laimino Angliją... Paskui išėjo scenon architektai. Architektūra, kaip ir medicina, stovėjo ant augšto laipsnio. Į tris dienas išaugo visi namai sugriautų miestų gatvėse.

VII.

Anglija rankas nuleido. Buvo aišku, kad karė jau pralošta. Rinka ant šiaurinio poliaus pasiliko Amerikos rankose.

Jurių bngos daužėsi į visas puses, Amerikos laivynas plaukė į šiaurius su septynioms poroms naujutėliu petnešu. Iš tolo buvo matyti plevėsuojant vėliava. Bet kur-gi žmonės? Kodėl jie nerėkia "hurry!" ir ne šoka iš džiaugsmo "dziga"? Nejaugi jie nesidžiaugia, kad jiems atgabena petnešu?

Amerikoniai prisiatino netoli krašto. Prisiartinę nusistebėjo — pamatė septynius layonus.

— Sušalo!

— Nuo bado išmirė!

Mokslas viską padarė 1962 metais. Išmokino užmūsti žmogų iš atstumo dešimties tukstancių mylių. Medicina iš ne-gyvo padaro gyvus. Architektoriai pastato miestą į tris dienas.

Tiktai vienu žvilgsniu mokslas pasiliko bespėkis — tai kovoj su badu ir skurdū...

Taip amerikoniai ir pasiliko be naujos rinkos.

(Iš L. d'Or.)

A. Dagis.

Vienatimė partija, kuri panaikina privilegijas — yra socialistų partija.

Pasaulio galybė gludi proletariato susipratime.

Kuopos Narys, kuris pabaigoje pats pasisako, jog esąs naujas kuopos narys, atsako į Visų Draugo seniaus "Kovoje" tilpusį užklausa: "Ar išties taip yra?" su Providence LSS kuopos nariais. Taipgi jis sako, jog "žmonės kalba", — ir jis tik tuomi remiasi. Išties, man, kaip buvusiam tos kuopos nariui (ir šiandien dar sąjungiečiui), nebutų nė verta turėti reikalus su tokiu, kuris yra dar tik naujas tos kuopos narys ir remiasi tuo, ką girdėjo iš žmonių kalbų "prieš", mane, visai da manęs nematęs toje kuopoje prigulint.

Bet, kalto negalima paleisti išteisintu. Noriu taigi aš reikalaujamą "pasiteisinimą" tam naujam Kuopos Nariui suteikti, nors čia dalykas rišasi ir su kitais nariais, kurie tik turėjo šią prieš mano — "konkurentavimą" — tai visa priežastis.

Neminėsiu apie tai, kaip jau Kp. Narys sako, kad kuopa ir toji moterų draugija turi savo atskirus reikalus — lai juos ir turi. Kita svarbesnių man užmetimų stato — tai "garbė", sutveriant moterų draugiją. Išties, jei jūs ir ligšiol, kaip pirma, už tą "garbę" varžotės, ir dar už tuščią, tai del to taip viskas ten ir maišosi. Visų Draugas, rodos, gali atskirti reikalą nuo "garbės", ir todėl už sutvėrimą moterų draugijos jos neisavina, bet savo rašte andai nurodė, kodėl visi taip tai draugijai priešingi. Jei ir kiti kas dėjosi prie sutvėrimo tos draugijos, kaip dar nurodo Kp. N., tai drg. Smelstoriūs, kuris tada kalbėjo. Kiti gi tik sakė, kad "reikia" moterų draugijos ir žiūrėjo, kas liks pirminkinė... Draugija pradėjo veikt, — rašosi merginos, — moteris — nė viena; tik ką išvyk prisirašė apie 4 — tos ir tebėra iš 22 narių. Tie, kurie sakė, kad "mano boba kita susirinkimą prisirašys", ant galo sako: "mano boba neturi laiko ir negali prisirašyti..."

"Kuopos draugai padirbo automobilijų (sutvėrė tą draugiją)" sako Kp. N. — Juk tai buvo visai ne kuopos prakalbos, tik Gedimino draugystės, kada ta draugija susitvėrė. Ir ant galo, ar kuopos draugai galėjo ją suvert, kad iki šiai dienai savo moterų neleidžia pastot tos draugijos narėmis? Ar ne pačios moteris susitvėrė sau draugiją, susirašydamos — ar ne jos pačios? (Na, ir Visų Draugas buvo jų pakviestas tą patį pirmą vakarą padėti tvarkytis).

Jeigu Birutės draugija kokias skerspaines kuopai stato, kaip sako Kp. Narys, nurodydamas, kad užbėgo savo parengimu už akių, tai gal todėl, kad jūs nusitarę tas dienas užimt net prieš 3-4 mėnesius, nieko niekam nėsakėt. Gal čia ir bus draugijų tarp savęs nesuzinėjimo priežastis. Tą aš sužinojau besilankydamas tenai spalio 10-11 d.

Kad kuopos susirinkimai buna visuomet atdari — tai tiesa. Bet kas iš to. Ar gali užeit moteris ar mergina (da ikišiol kaip ir pirma jokios moteris-narės kuopa neturėjo), kuomet susirinkę tik pypkes ruko ir "bakšą" per keles valandikes išuština — tie patys nariai, o paskui "diskusijas" varo. Taip bent buvo mano laikais.

Kaslink drg. Cilciaus — galėjo but ir taip, kaip pasakė Kp. N. Bet kad "naujas narys" tvirtina, jog Cilcius pabuvo vos 2-3 mėnesius kuopoje — tai antras paties pasirodymas, kad jis nieko apie tos kuopos reikalus nežino. Gal tik po jo (Kp. N.) prisirašymo drg. Cilcius tiek laiko kuopoj išbuvo, — tas galėjo but. Kuo aš remiuosi arba

"pamatuoju" drg. Cilciaus sąžiningą kuopos reikalų tėjimą, tai tuo, kad Cilcius visą laiką buvo doras žmogus. Bet delko Kp. N. į jį žiuri, kaip į nesąžiningą, jeigu manęs klausia, kuo aš pamatuoju jo sąžiningumą? Juk pats pasako, kad drg. Cilcius atsiprašė, negalėdamas ilgiaus prigulėti — draugai jį atliuosavo. Tas taigi ir parodo, kad jis skriaudos kuopai nepadarė.

Kodėl Visų Draugas kabinėjasi prie "veiklesnių kuopos narių" — tai todėl, jog jis nenori, kad tie "veikliejie" visą laiką "veiktų" tik Visų Draugo šmeižimui, kad jį iš visų pusių nešmeižtų, kaip, pavizdin: stačiai drg. Bagočiui ten buvant su prakalba į akis meluodami pasakė, kad aš Bagočiui vadines "vagimi" ir kt. vardais. Kuomet 8 d. spalio aš, budamas Bostone, suėjau su drg. Bagočium, — tas viskas paaiškėjo. Ar taigi, ne sarmata tiems "veikliamsiems"? — Už ką drg. Š. buvo besirengęs mane iš kuopos "išmesti"? Už ką tas pats drg. Š. paskutiniame mano toj kuopoj buvimo susirinkime išvadino tokiomis vardais, kokių nė prasciausias kaimo piemuo neišdrįstų išsirtarti? — Jam, mat, tada jau neužtekėjo žmoniškėsių žodžių (o gal tai rudis veikė). Kadangi čia tasai naujas Kp. N. mini "veiklesnes" ypatas, tai aš galėčiau nurodyti tas ypatas, kurios prieš mane tik ir turi "prie-kabę", del tos nelemtos "garbės"... Dabar pakaks skaitlinių — jų bus vos tik 3... Ar, taigi, Kp. N. gali rašyti, sakydamas: "Apie Visų Draugo ypatą lietuvių socialistai ir jiems simpatizuojanti žmonės kalbo neužsigandėdama". Kokie tie "žmonės"? — Nagi tie 3 "žmonės", nes jiems Visų Draugas "pavydėjo" "garbės"... Daugiau nė Kp. Narys nenurodyti, jei bent pats save prie tos skaitlinės prisidėtų.

Bet reikia neužmiršti, kad tas "rašytojas" savo rašte remiasi tuo, ką "žmonės kalba" — reikią, jis pats nieko nežino; jis tik taip sau rašo, prisiklausęs, kad netylėjus. Jis Visų Draugo nepazįsta, o jei reiktų pasakyt, kelis kartus jis yra jį matęs, kazin ar suskaitytų... 2.

Kaslink to, kad "kodėl savo ypatą augščiau kitų stato" — kodėl gi aš, jei ką galėjau, bučiau buvęs priverstas viską kšeniui laikyti? Prie to, kas sa-vo ypatos nekėlia, tas ir nevertas, kad jį kas gerbtų. Tik nu-puolėliai savęs negodoja.

Ar dabar tasai naujas Kp. Narys supras? Visų Draugas.

SOBOSTON, MASS.

October 25, 1914 m. buvo konferencija VI Rajono. Dele-gatų pribuvo apie 40. Org. M. Akelaitis atidarius konf., pir-mininkų išrinkta J. A. Bekampis, pagalbininkų N. Januška, sekretorium P. Balsis.

Inėšimai buvo svarstomi rim-tai; nutarimų neminėsiu, nes bus paskelbti vėliaus "Kovoje". Užbaigus konferenciją, prasi-dėjo prakalbos su koncertu. Pirmas kalbėjo VI Rajono org. M. Akelaitis iš Norwood, Mass. Kalbėjo apie valandą laiko, prakalba buvo agitatyviška, publika buvo užganėdinta. Toliaus sekė monologai ir deklamacijos. Drg. Bolis iš Lawrence, Mass. prijuokio publika su girtuoklio monologu; taipgi padeklamavo porą eilių: "Merkinės Vaidyla"

"diskusijas" varo. Taip bent buvo mano laikais.

Kaslink drg. Cilciaus — galėjo but ir taip, kaip pasakė Kp. N. Bet kad "naujas narys" tvirtina, jog Cilcius pabuvo vos 2-3 mėnesius kuopoje — tai antras paties pasirodymas, kad jis nieko apie tos kuopos reikalus nežino. Gal tik po jo (Kp. N.) prisirašymo drg. Cilcius tiek laiko kuopoj išbuvo, — tas galėjo but. Kuo aš remiuosi arba

karštu delnų plojimu.

Antros kalbėjo K. Žurinskas iš Nerwood, Mass., kalbėjo apie karę ir kokią naudą jį atneša. Abu kalbėtojai atkreipė atydą į moteris, kaip auklėtojas gentkartės, kad stengtųsi kudi-kius auklėti kuodemokratiškiau-sioj dvasioj. S. Topolis.

SO. BOSTON, MASS.

Spalių 24 d., LSS. 60 kp. nariai surengė puikų vakarėlį. Vaidino triveiksmę melodramą "Užburti turai". Visi savo roles atliko gerai ir publika buvo užganėdinta. Ant rytojaus, 25 d. vakare atsibuvo koncertas, surengtas taipgi rupeščiu LSS. 60 kp. narių. Kaip teatran, taip ir koncertą žmonės atsilankė skaitlingai. Koncertas buvo gana įvairus, su prakalbomis. Bijunėlio draugijėlės nariai-vaikučiai atliko deklamacijas ir monologus. Taipgi buvo deklamacijos ir monologai suaugusiųjų draugų.

Publkos atsilankė su viršum 300. Aukų, padengimui lėšų už svetainę, surinkta \$3.00 su centais.

Noriu pažymėti, kad prasidėjus žiemos sezonui vietinė kuopa, kaip ir visada tankiai pradės rengti panašius vakarėlius; nors mūsų "vėžininkai" šneiruoja labai žvairiai da-gi ir nesigėdi pajuokti savo laikraštį, bet ant jų žvairavimų nė rengėjai, nė gerbiamoji S. Bostono publika nepaiso ir kaip buvo rengiama taip ir ant toliaus rengsime ir visados publika esti užganėdinta, o kaip surengia "vėžininkai" koncertus" tai visi žiūrėtojai miego užsimano.

R. M. V.

MONTELLO, MASS.

Spalio 19 d. š. m. čion įvyko visuotinas lietuvių mitingas, kur delegatai II-jo Amerikos Lietuvių Seimo išdavė raportus. Taipgi likosi išrinktas komitetas rinkimui aukų, nukentėjusiems nuo karės Lietuvoj. Buvo pakiesyti išduoti raportą ir Chicaginiai delegatai, bet šie, nors ant susirinkimo ir atėjo, vienok raportų neišdavė, nes anot jų, pirmiausia turį išduoti savo rapaijai... Hm... nesuprantama, kam dr-čių, viršininkams, kurie saušaukė minėtą susirinkimą, reikėjo maldauti iš Chicaginių raportų? Tas išrodo, jog mes lig ir dedame bent kiek dar svarbos jų seimui.

Beje, "bepartyviškėjie" buvo davę sumanymą išrinkti tris kasierius, būtent: kataliką (chicagini), "bepartyvi", ir socialistą. Taipgi patarė tokioj formoj išrinkti ir kolektorius. Tas "bepartyvių" užmanymas neimta atydon, o viskas atlikta taip, kaip II-jo Amerikos Lietuvių Seimo nutarta. Pastebėtina dar ir tas, kad iš "bepartyviškųjų" nei j komitetus, nei j kolektorius, susirinkimas nebuvo skaitlingas, bet aukų surinko gana daug.

Kad Rockfordo lietuviai pagirtini, reik priminti, čia kiek pirmiau buvo parengta susirinkimas. Rengėjais buvo kunigas Taškus, kalbėtojom Gabrys. Aukų nedaug pelnė iš skaitlingo susirinkimo (iš tų paskyrė pašelpą Gabriui).

Per pastarąjį, buvusį susirinkimą, surinkta \$25.00. Jeigu but taip neatsitikę su svetaine, but surinkta gal \$100. Daugelis sugrižo namo, neradę svetainės. Susirinkime išdavė raportą, atstovas minėtų draugijų iš buvusio New Yorke Seimo V. Mazeris. J. R. Paaškinio skirtingumą Chicagos ir N. Y. Lietuvių Seimui.

Toliau pasakė, kad ir čia Amerikoj toks reginys gali atsitikt, kaip kad šiandien mūsų tėvynėj Lietuvoj. Liepė stot j socialistų eiles, nes tik socialistai stengiasi pašalint šių dienų betvarkę.

Išrinko komitetą iš keturių ypatų, įgaliojo juos rinktie aukus.

FITCHBURG, MASS.

Per pasidarbavimą LSS. 134

kuopos, tapo surengtos čia 25 d. spalio prakalbos. Kalbėtojom buvo St. Michelsonas iš So. Bostono. Kalbėjo dviejuose atvėjuose; nuorodė dabartinį žmonių gyvenimą ir koks ateityje bus surėdymas, ir kokiū budu mes jį galim įvykdinti. Antru atvėju kalbėjo apie karę, nurodydamas, kas ją pradėjo ir del ko?

Kalba labai žmonėms patiko, atydziai klausėsi. Buvo deklamacijų ir pora dainų, kas taipgi žmonėms patiko. Prie kuopos prisirašė 9 nauji nariai. Turim pažymėti, kad pirmu kartu čia toks gausus mūsų laimėjimas. Aukų uždengimui lėšų surinkta \$3.20, už ką aukavusiems ir kalbėtojuj ištarlam širdingą aciū.

Spalio 22 d. gerokai išsikausę grįždami namo keli lietuviai susipėšė, o ant rytojaus p. Žutautas ir p. Ramanauskas tapo nu-teisti užsimokėti po \$17.00 Geras pelnas miestui. O kad tokie žmonės butų tuos pinigūs su-vertoję apšvietai, tai be abejonės, vienas kitam nebutų galvų skaldę.

V. J. Pšalgauskas.

STOUGHTON, MASS.

Jau gerokas laikas, kaip gyvenu Stoughtone, bet da tokio puikaus garsinimo nebuvo matęs, kokį dabartės pamačiau, kuris netaisius kalbos, ir gramatiškų klaidų, skamba šitaip:

"Svarlus Visuomeniskas Susirinkimas

Stouhton'o Lietuviskos draugystės; rugsėjo 28, 7 val. vakare, saukia nepaprasto susirinkimo; ant kurio kvieccc atsilankyte kiekvieno Stoughthon'e gyvenanti Lietuly; nes, bus svarstoma, kaip pagel Ciete muso Brolius Lietuviūs, esancius Lietuvoi! Kurie randasi didzėsioji nelaimėi; Kentedame, Cada, salti ir tt. Tad Gerbeme Lietuvei! Kaip Stoughtone, taip Cantone, in North Estono pricukete, ant to susirinkimo, nes įsginsite daug naudingų pranesimu".

Matomai, garsinimas, dirbtas žydelio, arba šiaip svetimtautčio, kuris nežino lietuviškos kalbos, o lietuviai irgi neturi gėdos šaukti taip svarbų susirinkimą tokia išdaryta kalba.

J. Fisenka.

ROCKFORD, ILL.

Lietuvoj nukentėjusiems nuo karės, kad sušelpiti, buvo parengta susirinkimas spalio 23 d. Susirinkimą surengė Lietuvių Ukėšų Klubas, Socialistų Partijos Lietuvių Skyrius, Lietuvos Susų ir Dukterų Draugija ir Socialistų Jaunimo Ratelis. Kalbėtojų negalint gauti, rengėjams nelabai buvo smagu prie to su svetaine pasidarė "trubelis". Pagarsinta buvo vienur, o reikėjo imt kitur. Taip atsitikus, susirinkimas nebuvo skaitlingas, bet aukų surinko gana daug.

Kad Rockfordo lietuviai pagirtini, reik priminti, čia kiek pirmiau buvo parengta susirinkimas. Rengėjais buvo kunigas Taškus, kalbėtojom Gabrys. Aukų nedaug pelnė iš skaitlingo susirinkimo (iš tų paskyrė pašelpą Gabriui).

Per pastarąjį, buvusį susirinkimą, surinkta \$25.00. Jeigu but taip neatsitikę su svetaine, but surinkta gal \$100. Daugelis sugrižo namo, neradę svetainės. Susirinkime išdavė raportą, atstovas minėtų draugijų iš buvusio New Yorke Seimo V. Mazeris. J. R. Paaškinio skirtingumą Chicagos ir N. Y. Lietuvių Seimui.

Toliau pasakė, kad ir čia Amerikoj toks reginys gali atsitikt, kaip kad šiandien mūsų tėvynėj Lietuvoj. Liepė stot j socialistų eiles, nes tik socialistai stengiasi pašalint šių dienų betvarkę.

Dažinojau, kad 25 oct. Lietuvių Ukėšų Klubas, mėnesiniame susirinkime paskyrė iš izdo Lietuvos šelpimui \$50. Girdėjas.

DETROIT, MICH.

Spalio 25 d. išėjus iš lietuviško dievnamio, pamačiau burį žmonių, apstojusį drg. J. E. Vasaitį (XI Raj. sekretorių), kuris su pažįstamais kalbėjosi, laikydamas rankose pluoštą plakatų, kviečiančių į LSS. 116 kp. prakalbas. Pastebėjau nepaprastą dievnamio komiteto įnirtimą ant Vasaičio; ar tai iš baimės ar iš pikto komiteto nariai drebdami lakstė aplinkui Vasaitį ir šaukė: "eik tu iš čia, šalin su tais plakatais, čia nevalia dalyti!" Vasaitis jiems aiškina, "kad aš dar nedalinu, ir jeigu įstatymai draudžia, tai aš ir nedalinsiu čia. Ko gi jūs norit?" Ant galo, matydamas, kad su tais žmonėmis negalima žmogiškai susikalbėti — sako: "Vyrai, kurie norite su manim pasikalbėti eikim tolyn, nes man nevalia čion stovėti".

LSS. 157 kp. 28 d. lapkričio rengia perstatymą "Ekspropriatorius", Aurora svetainėje 1167 Chene St., kampas E Terry ave. Lapkričio 26 d. kalbės drg. P. Grigaitis parengtame 7 vietinių draugijų paminėjimo 10 metų sukaktuvijų nuo atgavimo spaudos Lietuvoj. Frenkutis.

MAHANAY CITY, PA.

27 d. spalio LSS. 46 kp. statė teatrą "Penktas prisakymas", dramą, ir komediją "Netikėtai". "Penktas prisakymas" silpnai išėjo, geriau lošė Kokštas ir Tolutis, o kiti silpnai, ypač Stakis nežinojo savo rolės ir delto kitus klaidino.

Geriau išėjo "Netikėtai". Merginos sulosė vidutiniškai, ypač Agota Lukšaičiūtė, o iš vyrų — dėdė, ir žydas — Kurzinskas. Monologai vidutiniškai išėjo. Publikos buvo neperdaug. Kuopai nedaug liks pelno.

Niekabildas.

MERIDEN, CONN.

LSS. 16 kp. spalio 25 d. parengė prakalbas. Kalbėtoją davė I rajonas, drg. J. Neviacką iš Brooklyno.

Kalbėjo dviejuose temose: Apie Europos karę, aiškindamas jos priežastis, ir apie socializmą. Publikos susirinko nedaug, bet užsilaukė ramiai ir klausėsi su atyda, matyt, kad patiko. Surinkta \$3.16 aukų, iš kurių apmokėta už svetainę \$2.50, o pasiliko 66 centai, kurie bus pasiųsti Lietuvos Šelpimo išdinin-kui K. Sidlauskui. Kalbėtojuj ir aukautojams vardan 16 kp. ištarin širdingą aciū.

Neprošalį bus paminėti, kad čia gyvuoja pašelpinių draugysčių L. D. K. Gedimino, Sv. Kazimiero ir L. U. N. P. Klubas, bet apart balių, piknikų, mitingų etc., daugiau nieko neveikia. Nedaug čia yra lietuvių, bet ir tie skiriasi į tris dalis: katalikai (klerikalai), tautininkai (patriotai) ir laisviejie (socialistai).

Apart lietuviško kalbėtojaus buvo du angliai socialistai; vietinio S. P. Lokalo nariai, kurie trumpoj ir aiškioj kalboj nurodė delko darbininkai vargsta, ragino visus piliečius balsuoti už darbininkų partiją, už pilną socialistų tikiėtą. Viršminėtos draugijos ketina surengti suvienytomis spēkomis didesles prakalbas. Kalbėtojum žada kvies-ti draugą Perkuną. Butų malonu, kad tas žodis stotųsi kunu.

Darbai pas mus labai sumažėjo; vieni dirba 2-3-4-5 dienas į savaitę, o kiti visai nedirba. Darbas sunku gautie. Klausia viens kito, kas tai yra, kad darbo nėra, ir sako, kad tai Europoj karė ir kiti nebūti dalykai, bet nežino, kad tam visam yra kaltas tėvas "Kapitalas". Kad išvengtų bedarbių ir prašalinti kares, darbininkai vienytis po raudona vėliava! Musų vieny-

bėje — galybė, o su ta galybe apveiksime savo skriaudėjus ir valdonus. Tik stokim visi už vieną, vienas už visus, o mūsų laimėjimas bus tikras.

P. J. Sušinskaskas.

CHESTER, PA.

Spalio 25 d. atsibuvo LSS. 68 kp. surengtos prakalbos. Kalbėjo drgg. J. Stasiulevičius ir J. B. Smelstorius. Pirmasai savo sujudinancioj kalboj išaiškino baisybenės šiandieninės Europoje karės ir jos priežastis, antrasai kalbėtojas išaiškino, kas tai yra organizacija ir katra iš visų esančių ir išaiškintų jų naujingume organizacijų darbininkams yra reikalingiausia.

Prie kuopos prisirašė 4 nauji nariai. Aukų padengimui lėšų suaukauta \$4.82, už ką aukavusiems tariame nuoširdų ačiū. Klumpadais.

Iš Philadelphijos.

LSS. 1 kp. parengtos prakalbos atsibus 8 lapkr. 2 val, po pietų, Majestic Hall, po nr. 525 So. 4th St.

Pirmu kartu Philadelphijoje kalbės J. Neviackas iš Brooklyn.

Lapkričio 27 d. sukanka 232 metai nuo laiko, kuomet Philadelphijos tėvas William Penn išsėdo ant Delewarės upės kranto. Čia pasistatė jis sau blokadą del apsiginimo nuo indijonų. Ilgainiui iš tos sodybos susidarė kolonija, gi šiandien turime plačią miestą, kurio viena gatvė Broad St. turi 21¼ mylių, ir gyventojų apie 2 milionu. Reikia pridurti, kad tai ne čiabuvių, bet atėvių nuopelnas.

Pennsylvanijos gubernatorius John K. Tener'is persikraustė iš Charleroi miesto (Washington apskrityj) į Philadelphiją ir apsigyveno šalimais senatoriaus B. Penrose'o po nr. 1329 Spruce gat. Mat nori dalyvauti Pennsylvanijos politikoje, kad pagelbėjus savo širdingiausiems republikonams bei demokratams išsikvoti valdiškas edžias.

Spalio 27 d. du dentistai Mc Bride ir Hertz susiginčiojo už tai, kad Mc Bride nenorėjo su Hertzo nuomone sutikti, jog dabartinės dentalinės mokyklos yra geresnės už senovės, t. y. daugiau mokina, negu tuose laikuose, kada Mc Bride mokinosi. Pona dantų daktarai taip susiginčiojo, kad pripažino už geriausį argumentą revolverius. Išgirdusi po nr. 1113 Chestnut St. šuvis, policija įsiveržė į dentistų butą ir padarė galą moksliskai-kariškai disputai.

Mums rodos, kad geriau būtų parodė savo mokslingumą, jei būtų kits kitam dantų burnose nepalikę. Revolveris visgi nepertikrino ir neprirodė katras geresnis dantų rovikas.

Pėtnyčioj, 30 d. Spalio atsibuvo Philadelphijos Draugysčių Sąryšio mingas, kuriame buvo surinkti pinigai iš draugysčių ir apmokėta lėšos delegatams į Antrąjį Visuotinąjį Lietuvos Seimą.

Prie padengimo lėšų prisidėjo 13 draugysčių, kuriom išpuolė proporcionališkai po \$5.84.

Delegatai išdavė raportus iš Seimo. Pirmutiniam delegatui drg. Stasiulevičiui išdavus ilgą raportą — visi delegatai pripažino teisingu ir vienbalsiai raportas tapo priimtas.

Toliaus buvo įnešta, kad būtų suaukta visuotinas susirinkimas, kuriame turi būti išduota delegatų raportai, nes laikraščiai, vieni rašo taip, antri kitaip ir klaidina visuomenę. Įnešimas priimta ir nutarta pakviesti dar vieną kalbėtoją drg. Sukį iš Brooklyn, kad savo

prakalboje nupieštų karės sceną Lietuvoje. Prakalbos atsibus 15 d. šio mėn.

Tose prakalbose bus išrinktas bepartyviškas komitetas dėlei tvarkymo ir rinkimo aukų Lietuvos šelpimui Philadelphijoj. 9999.

Sajungos Reikalai.

P. K. TARIMAS 25.

Perziūrėjus visus atsiųstus VIII visuotinos LSS. viršiniųjų nominacijos dokumentus, pasirodė, kad apsiėmė į LSS. viršiniųjų 1915 m. sekanti kandidatai:

Pild. Komitetas.

- 1) J. Šukys, gavęs 530 balsų (19 kp.), 2) J. S. Pruselaitis — 367 b. (34 kp.), 3) John P. Raulnaitis — 42 b. (60 kp.), 4) J. A. Bekampis — 39 b. (60 kp.), 5) J. V. Stalioraitis — 23 b. (195 kp.), 6) Konstantinas Benis — 7 b. (2 kp.), 7) J. Vaškevičius — 7 bal. (32 kp.).

LSS. Sekretorius.

- 1) J. Stasiulevičius, gavęs 767 balsus (1 kp.), 2) P. Sinus — 14 b. (19 kp.).

Redaktorius.

- J. B. Smelstorius, gavęs 500 balsų (1 kp.).

Lit. Komitetas.

- Leo Pruseika, gavęs 468 bal. (19 kp.), 2) S. Michelsonas — 344 b. (60 kp.), 3) J. Baltrušaitis — 73 b. (6 kp.), 4) A. J. Karalius — 50 b. (81 kp.), 5) J. Kačergis — 27 b. (29 kp.), 6) P. M. Kaitis — 24 b. (81 kp.), 7) P. Kurkulis — 14 b. (60 kp.), 8) T. J. Kučinskas — 13 balsų (137 kp.).

LSS. Administratorius.

- 1) V. Jakštys, gavęs 412 balsų (1 kp.), 2) J. M. Jasiulevičius — 99 b. (14 kp.), 3) J. Repšys — 12 balsų (81 kp.).

R. ir K. Š.K. Pirmininkas.

- 1) A. Žolynas, gavęs 350 balsų (11 kp.), 2) V. Ivonaitis — 7 b. (89 kp.), 3) J. Brazauskas — 7 bal. (6 kp.).

R. ir K. Š. K. Sekretorius.

- 1) A. Levickas, gavęs 17 balsų, (11 kp.), 2) J. M. Buchinskas — 15 b. (33 kp.), S. J. Baublis — 15 balsų (136 kp.).

R. ir K. Š. K. Izdininkas.

- 1) J. Ramanauskas, gavęs 682 balsu (15 kp.), 2) A. Ruginius — 9 balsus.

Tie visi, kurie priėmė į kokias nors Sajungos įstaigas kandidaturas, bet čia nėra pažymėti, tapo apleisti per daugumą kandidatų, kaip gavusieji iš eilės mažiau balsų.

Ant redaktoriaus apsiėmė tik vienas drg. J. B. Smelstorius; visi kiti nuo kandidatos atsiskė, išskyrus drg. V. Kapsuką, kuris, galiausiai, praneša, kad nežada atvykti Amerikon, kadangi, sako, Lietuvoje jo darbas reikalingesnis.

Tokiu budu ant redaktoriaus balsuotojai privalo balsuoti "už" arba "prieš". Jeigu pasirodytų, kad daugiau balsų būtų "prieš", tuomet dabartinis redaktorius pasiliktu laikiniu, pakol Lit. Kom. surastų kitą kandidatą.

P. K-to nariai:

- V. Paukštys, J. Šukys, J. S. Pruselaitis.

Virš pažymėti kandidatai eina viešam per "Kovą" apkalbėjimui apie jų kompetentiškumą užimti paskirtas vietas. Apkalbėjimuose negali būti ypatingų pasiklojimų, taipgi grynai privatiški kandidatų reikalai nepivalo but liečiami.

Broliai kritikai, jei ką turit, tai pasiskubinkite, nes šiam klausimui organe vieta atdara tik iki lapkričio 15 d. 1914 m.

Kandidatų suraše įvykęs nesusipratimas. Pas mane žurnale pažymėta, jog drg. A. Ruginius nepriėmė kandidatos į R. ir K. Š. K-to izdininkus. Tačiau P. K-tas ant rinkimų blankos

ji pastatė. Nežinau — mano klaida, ar P. K-to, bet pasiteirauti nebuvo laiko, nes kandidatas aplaikytas pėtnyčioj 30 spalio ir turėjo eit į spaudą. LSS. Sekr. J. Stasiulevičius.

DRAUGAMS I. RAJ. Rezignacija.

Tiesia, mano kaltė buvo, kad anksčiau nepridaviau rezignacijos, nedalyvavau 3-se referendumuose. Rezignuoju iš V. K. delei nesusipratimų tarp manęs ir drg. L. S. Kupčinsko ir kadangi tie nesusipratimai nesilytėjo Sajungos, tad ir aš perdaug nelytėsiu Sajungą. — Atsiskau.

Su pagarba, Ex V. K-to narė **Helena Žukauskienė.** LSS I Raj. Sus. Sekr. **Pl. Motiečius.**

LAIŠKAI REDAKCIJAI.

LAIŠKAS REDAKCIJAI.

Gerbiamoji "Kovos" Red.

Gal per klaidą ar numetimą mandato netilpo "Kovoj" šios draugijos ir delegato vardas, kuris dalyvavo Antram visuotinam Amerikos Lietuvių Seime, Brooklyn, N. Y. Tat malonėkite patalpinti "Kovos" sekanciam numerj.

Dalyvavo šios draugijos iš Rockford, Ill.: 1. Lietuvių Ukėsu Pašalpinis Klubas, 2. Sunų ir Dukterų Pašalpinė Draugystė, 3. Socialist Partijos Lietuvių Skyrius, 4. Soc. Partijos Lietuvių Jaunimo Ratelis. Visas jas atstovavo Viktoras Miseris. V. M.

PRANEŠIMAS APIE "ŠAKĖ".

Šiuomi pranešame gerbiamiems "Šakės" skaitytojams ir publikai, jog nuo šio laiko "Šakė" pereina iš privatiskų rankų į diedelės bendrovės rankas ir persikelia iš Chicagos į Worcester, Mass., kur užsidedama savo didelę spaustuve. Buvusis leidėjas, neziurint didelių išlaidų ir gero laikraščio stovio, sumanė pavest "Šakės" leidimą bendrovei, kad dar magesniu, geresniu ir tobulesniu padarius laikraštį kovai prieš atgaleiviškas sroves.

Kadangi į bendrovę prisidėjo daugelis Worcesterio ir apielinkės žinomų veikėjų ir pasiturinčių žmonių, tad tikima, kad "Šakė" bus pripildyta dar gyvensniais ir pirmieybės priešams aštriais kandančiais raštais.

"Šakės" pakraipa pasilieka laisvamaniškai-socialistiska ir yra pilnai užtikrinta. Kaslink pinigino stovio, "Šakė" niekad neįjautė stokos ir tiek sudrutė į trumpą laiką, kad sumanyta išleist du sykiu į mėnesį. Kaip tik liks spautuvės reikalai atsakančiai sutvarkyta, tuoj "Šakė" pradės eit du sykiu į mėnesį.

"Šakė" visuomet užstos pirmieviškas organizacijas, veikėjus, laikraščius ir kitus dalykus, kurie remia pirmievišką judėjimą, bet visuomet badys atgaleivius ir visokius negerumus, kad ir pirmievių tarpe.

Sekantis "Šakės" numeris išeis labai greitai ir toliau nebus jokių trukdymų, o susivėlinimo priežastis, — persikėlimas ir savos spaustuovės įrangimas, nes spaustuovės (buvusios "Pirmyn" laikraščio) visi reikalingi daiktai nupirkti už \$1000 dolerių ir pergabenti iš Baltmorės į Worcesterį. Viso to darbo atlikimas, sustatymas nuosavų presų ir mašinų, įvedimas elektros ir tt., paima daug laiko. Delto tai ir susitrukdė ikišiol ir dar kelias savaites reikės praleisti, kol viskas sueis į savo vėzes. Bet pasikui jau skaitytojams nereikės laukti. Todėl dabar skaitytojai "Šakės" mylėtojai ir platintojai, turės atleisti ir kantriai dar valandėlę palaukti. Už tai paskui jie gaus du sykiu į mėnesį.

Su visais reikalais reikia kreipties dabar šiuo adresu: "Šakė", 149 Millbury St. Worcester, Mass. Su didžia pagarba, "Šakės" Bendrovės valdyba: Pirmininkas P. A. Dėdynas, Sekret. S. V. Bakanauskas, Kasierius J. Mickevičius.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Vincui žemaičiui. — Dar netilpo, bet tilps.

V. Venckunui. — Tilpo kituose laikraščiuose, tai "Kovoj" galės tilpti trupuciuką vėliaus. Su tokiais atsišaukimais juk nėra taip didelio "strioko".

M. Valenčiui. Seimas yra išrišęs klausimą, kaip ir kokiu budu rinkiti aukas sušelpimui nukentėjusių nuo karės Lietuvos gyventojų. Draugijos visur jau renka tam-tiksliu komitetus ir darbas jau varomas. Taigi jų su paduodamo plano netalpiname, nes nieks neatkreips į tai atydos.

PAAIŠKINIMAS.

"Kovos" N 44 drg. J. P. Raulinaitis reikalauja nuo manęs pasiaiškiniimo, kur aš padėjau už laivakortę pinigus, kuriuos L. P. nesunaudojo. Nieko nuostabaus nebutų, kad drg. Raulinaitis pakelia užmirštus dalykus, bet man labai nuostabu, kad dabar pakelia tokius keistus dalykus, kaip apie minėtą laivakortę. Buvo visos aukos pagarsintos "Kovoj", laivakortė išsiūsta į Kojetiją. L. P. gavo, bet del tulų kliucių negalėjo sunaudoti. Kada L. P. pribuvo Bostonan, tai pats sugrąžino "Kelyevio" agenturai laivakortę ir pats atsiėmė pinigus iš "Keleivio" agenturos, o aš tik pasirašiau ant dokumentu.

Ir ko daugiau Raulinaitis nori nuo manęs? Ar jis nori, kad aš jam išduočia atskaitą, ką L. P. su tais pinigais darė? To jau negaliu, nes aš nevedu L. P. išlaidų atskaitos. Pagaliau, jeigu jau aš ir bučiau sau pasidėjęs tas aukas, tai privalumas būtų buvę L. P. nuo manęs pareikalauti, nes tai jam buvo surinktos aukos ir pagarsintos, kad jis jās gavo.

Ant kiek aš suprantu, tai drg. Raulinaitis visai ką turėjo omeny berasydamas tą korespondenciją. V. Paukštys.

L. S. S. VIRSININKŲ ADRESAI.

- Veik. Kom. Susinešimų Sekretorius, L. S. Kupčinskas, 217 East Centre St., Shenandoah, Pa. P. K-tas.
- V. Paukštys, 183 Roebling St., Brooklyn, N. Y.
- J. Šukys, 154-56, Grand St., Brooklyn, N. Y.
- J. S. Pruselaitis, 775 Bank St., Waterbury, Conn.
- L. S. S. Sekretorius, J. Stasiulevičius, 1815 E. Moyamensing Av., Philadelphia, Pa.
- "Kovos" Red., J. B. Smelstorius, 1815 E. Moyamensing Av., Philadelphia, Pa.
- Kovos administratorius, V. Jakštys, 1815 E. Moyamensing Av., Philadelphia, Pa.
- Literatiškasis Komitetas: L. Pruseika, 183 Roebling St., Brooklyn, N. Y.
- P. Grigaitis, 1841 So. Halsted St., Chicago, Ill.
- St. Michelsonas, 28 W. Broadway, So. Boston, Mass.
- Rev. ir Kank. Šelpimo Komitetas: Pirmsėdis, A. Žolynas, 2 Merchant Pl., Newark, N. J.
- Sekretorius, J. Bulota, 601 W. Conway St., Baltimore, Md.
- Izdininkas, J. Ramanauskas, 249 S. 4-th St., Minersville, Pa.
- L. S. S. Rajonų Sekretorių adresai: I. P. Motiečius, 775 Bank St., Waterbury, Conn.
- II Raj. J. Kulikauskas, 1111 North St., Philadelphia, Pa.
- III. J. Maziukna, 1111 Market St., Allegheny, Pa.
- IV. D. Pilka, 242 Wayne St., Jersey City, N. J.
- V. V. Turauckas, 956 W. Coal St., Shenandoah, Pa.
- VI. B. A. Simanavičius, 156 Washington St., Cambridge, Mass.
- VII Raj. K. Arminas, 186 Johnson St., Pittston, Pa.
- VIII. V. Šileika, 731 W. 18th St., Chicago, Ill.

- X. J. Kačergis, 623 N. 7th St., Springfield, Ill.
- XI. J. E. Vasaitis, 115 Howard St., Detroit, Mich.
- XII. J. Naujalis, 608 Union St., Valparaiso, Ind.
- XIII. J. Kazlauskas, 15¼ Gorham St., Rochester, N. Y.
- Veik. Komiteto narių adresai: I. A. Žilinskas, 8 Geer Ave., Meriden, Conn.; J. Vabalas, 54 Lafayette St., New Britain, Ct.
- II. J. Grinius, 943 Buttonwood St., Philadelphia, Pa.; J. M. Jasiulevičius, 748 W. Lexington St., Baltimore, Md.
- III. Rajono J. Brazauskas, 2029—5th Av., Pittsburgh, Pa.; F. K. Vabalas, Box 164, New Kensington, Pa.
- IV. C. A. Herman, 140 E. 19th St., New York, N. Y.; K. Liutkus, 131 Grand St., Brooklyn, N. Y.
- V. Raj. L. S. Kupčinskas, 217 E. Centre St., Shenandoah, Pa.
- VI. Raj. J. A. Bekampis, 588 E. 4th St., So. Boston, Mass.; S. V. Bakanauskas, 123 Millbury St., Worcester, Mass.; N. Januška, 432—4th St.; J. P. Raulinaitis, 377a Broadway, So. Boston, Mass.
- VII. Raj. A. Valinčius, 9 Williams St., Pittston, Pa.
- VIII. Raj. A. Petratis, 3134 Lake Park Ave., Chicago, Ill.
- J. Mickevičius, 1607 N. Ashland Ave., Chicago, Ill.
- X. Raj. A. M. Metelionis, 500 So. Clinton St., Collinsville, Ill.; V. J. Raudonius, 306 Strong Ave., Collinsville, Ill.
- XI. Raj. C. S. Urbaitis, 330 Leonard St., N. W., Grand Rapids Mich.
- XII. Raj. J. Prušinskaskas, 751 Cyrus St., Valparaiso, Ind.
- XIII. Raj. J. Druskis, 70 Lowell St., Rochester, N. Y.

ADRESAI

L. S. S. KUOPŲ VIRSININKŲ.

- Sekretoriai kuopų, kurių adresai neteislingai pagarsinti, arba visai nēr, lai tuoj atsišaukia pas Centro Sekretorių.
- 1 kuopa, Philadelphia, Pa. A. Abromavičius, 1815 E. Moyamensing Ave.
- 2 kuopa Scranton, Pa. M. Salna, 338 Theodore St.
- 3 kuopa Cleveland, Ohio. J. Dovydaitis, 918 E. 70 St.
- 4 kuopa Chicago, Ill. M. Šilkaitis, 3255 So. Halsted St.
- 5 kuopa New Britain, Conn. V. Kriaciūnienė, 132 Winter St.
- 6 kuopa Pittsburgh, Pa. A. Zemaitis, 2230 — 5th Ave.
- 7 kuopa Rochester, N. Y. J. Druskis, 70 Lowell St.
- 8 kp. Donora, Pa. V. Banionis, Box 613.
- 9 kuopa Wilkes Barra, Pa. W. J. Tabaras, 487 New Grant St.
- 11 kuopa Newark, N. J. P. Miknaitis, 2. Merchant Pl.
- 12 kp. Oglesby, Ill. A. Juškauskas, Box 63.
- 14 kuopa Baltimore, Md. A. Janulaitis, 810 W. Lombard St.
- 15 kuopa Minersville, Pa. J. Ramanauskas, 249 So. 4-th St.
- 16 kp. Meriden, Conn. A. Čeponis, 21 Morris St.
- 17 kuopa Brockton, Mass. P. M. Balsys, Box 32.
- Montello Sta.
- 18 kuop Collinsville, Ill. L. Zvingilas, 423 So. Aurora St.
- 19 kuopa Brooklyn, N. Y.
- 20 kuopa Brooklyn, N. Y. F. Benulis, 532—39 St.
- 21 kuopa Herrin, Ill. Pr. Česekas, Box 864.
- 22 kuopa Chicago, Ill. A. Ambrazevičius, 1685 Milwaukee Ave.
- 23 kuopa Spring Valley, Ill. Pr. Rimkus, Box 463.
- 24 kuopa, Plymouth, Pa. M. Zalietskaskas, 340 Bead St.
- 26 kuopa Westville, Ill. V. Jocius, Box 628.
- 27 kuopa New Haven, Conn. M. Soliunas, 112 Mill River St.
- 28 kuopa Shenandoah, Pa. L. S. Kupčinskas, 217 E. Centre St.
- 29 kuopa Springfield, Ill. J. Kačergis, 623 N. 7th St.
- 30 kuopa Yonkers, N. Y. F. Novikas, 10 Croton Ter.
- 31 kuopa So. Bethlehem, Pa. P. Berukštis, 445 Birch St.
- 32 kuopa Pittston, Pa. K. Arminas, 186 Johnson St.
- 33 kuopa Binghampton, N. Y. St. Jasilionis, 30 Hazel St.
- 34 kuopa Waterbury, Conn. J. Sarkauskas, 827 Bank St.
- 36 kuopa, Bayonne, N. J. A. Lukaitis, 73 E. 22nd St.
- 37 kuopa Chicago, Ill. E. Zdramavičius, 3149 So. Halsted st.
- 39 kuopa Los Angeles, Cal. A. I. Povas, R. F. D. Box 77, Inglewood, Cal.
- 40 kuopa Worcester, Mass. M. Aniolauskiūtė, 13 Dorchester st.

- 41 kuopa Bridgeport, Conn. B. Adomavičius, 417 Main St.
- 42 kuopa Easton, Pa. V. J. Stankus, 25 So. 14th St.
- 44 kuopa St. Louis, Mo. J. Daujotas, 2524 N. 22nd St.
- 45 kuopa Passaic, N. J. P. Danskevičius, 80 Lodi Ave., Wallington, N. J.
- 46 kuopa Mahanoy City, Pa. V. Malžinskas, 311 W. Centre St.
- 49 kuopa Hartford, Conn. A. J. Kasputis, 28 Lawrence St.
- 50 kuopa McKees Rocks, Pa. P. Samulionis, Box 61.
- 51 kuopa Grand Rapids, Mich. J. Dementis, 329 Leonard St. N. W.
- 52 kuopa New York, N. Y. F. Klastow, 241-43 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
- 55 kuopa Allegheny, Pa. J. Kaževa, 823 Manhattan Ave. N. S. Pittsburgh, Pa.
- 56 kuopa Youngstown, Ohio. V. Gvazdinskas, 729 Willow St.
- 57 kuopa Wilmerding, Pa. J. M. Matonis, 132 Middle Ave.
- 58 kuopa Kenosha, Wis. Org. K. Paukštys, 809 Park St.
- 59 kuopa Jersey City, N. J. K. Anskis, 501 Grand St., Hoboken, N. J.
- 60 kuopa S. Boston, Mass. T. Sarapas, 28 Broadway.
- 61 kuopa W. Lynn, Mass. V. Ditkevičius, 75 Camden St.
- 63 kuopa Johnston City, Ill. C. Klibas, Box 556.
- 64 kuopa Lawrence, Mass. M. Stakionis, 345 Common St.
- 65 kuopa Paterson, N. J. J. Jonikis, 85 Laffayette St.
- 67 kuopa Brighton, Mass. B. Užinas, 32 Lincoln St.
- 68 kuopa Chester, Pa. J. Krolius, 611 Morton Ave.
- 69 kuopa Shaft, Pa. J. Savelkis, Ranshaw, Pa.
- 71 kuopa Cambridge, Mass. B. A. Simanavičius, 156 Washington St.
- 73 kuopa W. Frankford, Ill. K. Gadlauskas, Box 17.
- 74 kp. Livingston, Ill. J. Vaičiulis, Box 142.
- 75 kp. Rockford, Ill. B. Vosylius, Box 719.
- 77 kp. Benld, Ill. J. White, Box 631.
- 79 kuopa Girardville, Pa. J. Domeika, Box 251.
- 80 kuopa Hazleton, Pa. M. Merkevičius, 314 E. Diamond St.
- 81 kuopa Chicago, Ill. J. Mankevičius, 3231 Emerald Ave.
- 83 kp. Brooklyn, N. Y. J. Weiss, 188 Prospect Ave.
- 84 kuopa Montreal, Canada. M. Motuzas, 1115 St. Catharine St. E.
- 85 kp. Hyde Park, Mass. V. Kroll, 43 Dana Ave.
- 86 kuopa Stoughton, Mass. St. Milčius, 18 Water St.
- 87 kuopa E. St. Louis, Ill. P. Gustainis, 1414a Kansas Ave.
- 89 kuopa Gardner, Mass. P. J. Mokevičius, 83 Emerald St.
- 90 kuopa Rhone, Pa. A. Juškauskas, Box 63.
- 91 kp. Edwardsville, Pa. F. Mazurkevičius, 23 Armstrong St.
- 92 kp. Wilkes-Barre, Pa. K. Demikis, 433 S. Sherman St.
- 93 kp. Bradock, Pa. P. Lieponis, 400 — 8th Ave., Munnhall, Pa.
- 95 kuopa Ashley, Pa. P. Sinkevičius, 79 S. Main St.
- 96 kp. Vandengrft, Pa. H. P. Pratikionis, Box 133.
- E. Vandengrft, Pa.
- 100 kuopa Duquesne, Pa. K. Lydeka, 306 Hamilton Ave.
- 101 kp. Bentleyville, Pa. J. Bračiulis, Box 455, Ellsworth, Pa.
- 103 kp. Tamaqua, Pa. V. Venckunas, 600 E. Union Ave.
- 105 kuopa Lewiston, Me. F. Kaulakis, 50 W. Bates St.
- 106 kuopa Maryville, Ill. V. Katilius, Box 121.
- 107 kuopa Coal Dale, Pa. A. Lakitskas, Box 202.
- 108 kuopa Carnegie, Pa. J. Gataveckas, 230 Magazine St.
- 112 kp. Peoria, Ill. Chas. Belsch, 108 Fichgate St.
- 114 kuopa Athol, Mass. A. Yechis, 91 Canal St.
- 116 kuopa Detroit, Mich. A. Laukus, 80—15 St.
- 117 kuopa East Pittsburgh, Pa. K. Leonavičius, Box 84.
- 120 kuopa Valparaiso, Ind. J. Vitkus, 210 Lincoln Ave.
- 122 kp. Exeter, N. H. R. A. Baronas, 6 Sanborn St.
- 123 kuopa Aurora, Ill. M. Paulauskas, 778 Grand Boulevard Ave.
- 125 kuopa Waukegan, Ill. A. M. Kybart, 1102 McAlister av.
- 126 kp. Chicago Heights, Ill. J. Savickas, 1430 Wentworth Ave.
- 128 kuopa Cherry, Ill. B. Žolynas, Box 206.
- 129 kuopa Bridgewater, Mass. A. Baginskas, Box 238.
- 131 kuopa So. Omaha, Neb. J. N. Marjionaitis, 3029 Q St.
- 133 kuopa Norwood, Mass. P. Krucas 1010 Washington St.

- Conn., 7 Main St.
- 25 So. 14th St. Mo.
- N. 22nd St. J.
- Lodi Ave. J.
- ity, Pa.
- W. Centre St. Conn.
- Lawrence St. cks, Pa.
- ionis, Box 61 d, Mich.
- nard St. N.W. N. Y.
- Bedford Ave. rooklyn, N. Y. Pa.
- lanhattan Ave. Pa.
- n, Ohio, 729 Willow St. Pa.
- Middle Ave. Vis.
- , 809 Park St. r, N. J.
- 501 Grand St. loboken, N. J. Mass.
- oadway Mass.
- Camden St. ity, Ill.
- s, 556 Mass.
- i Common St. J. J.
- Laffayette St. Mass.
- 32 Lincoln St. Morton Ave.
- aw, Pa.
- Mass., 156 Washing-
- ford, Ill.
- s, Box 17. l.
- stulis, Box 142 719.
- White, Box 611 Pa., 251.
- E. Diamond l. Emerald Ave. Y.
- Prospect Ave. Canada,
- Catharine St. E. Mass., Ave.
- Mass., Vater St.
- s, Ill.
- a Kansas Ave. fass.
- 83 Emerald St. iskas, Box 61 Pa.,
- Armstrong St. Pa.,
- S. Sherman St. — 8th Ave. Munhall, Pa.
- 79 S. Main St. Pa.,
- ionis, Box 133 andengrifi, Pa. Pa.
- Hamilton Ave. Pa.,
- Ellsworth, Pa. l.
- E. Union Ave. Me.,
- Bates St. Ill.
- ilijus, Box 121. Pa.,
- x 202. Pa.,
- Magazine St. Fichgate St. ss.,
- Canal St. ich.,
- 15 St. sburgh, Pa.
- vičius, Box 84. Ind.,
- acolin Ave. l.
- Sanborn St. l.
- 8 Grand Bow- l, Ill.
- 2 McAlister av. ghts, Ill.
- Wentworth Ave. l.
- ynas, Box 206. er, Mass.
- skas, Box 238. a, Nebr.
- is, 3029 Q St. Mass.,
- Washington St.

- 134 kuopa W. Fitchburg, Mass., J. Muriniks, 75 Cleghorn St. Fitchburg, Mass.
- 136 kuopa Rumford Falls, Me.
- 137 kuopa Kensington, Ill.
- E. Mileikienė, 10543 Wabash Ave. Pullman Sta., Chicago, Ill.
- 138 kuopa Cicero, Ill.
- K. Deveikis, 1500 S. 48 Ct.
- 144 kuopa Haverhill, Mass.
- A. Klimauskas, 329 River St.
- 145 kuopa Wallingford, Conn.
- J. V. Stalioraitis, 43 Spring St.
- 147 kuopa Elizabeth, N. J.
- F. Petrašiūnas, 108 Ripley Pl.
- 150 kuopa, West Hanover, Mass.
- P. Reseivičius, National F. Co.
- 151 kuopa New Kensington, Pa.
- J. Daubaras, Box 164.
- 154 kp. Schenectady, N. Y.
- D. K. Janušas, 110 Railroad St.
- 156 kuopa Beloit, Wis.
- K. Didjurgis, Box 46, Clinton, Wis.
- 157 kp. Detroit, Mich.
- B. Benish, 964 E. Palmer Ave.
- 158 kp. Chicago, Ill.
- J. Mozgers, 45 W. 57th Place.
- 160 kuopa Des Moines, Ia.
- J. P. Shepetys, 217 S. E. 9th St.
- 161 kuopa Kearny, N. J.
- J. Siaurusaitis, 107 John St. Harrison, N. J.
- 164 kuopa Westernport, Md.
- A. K. Mažeika, Box 77 Luke, Md.
- 167 kp. New Bedford, Mass.
- P. Audickas, 164 Cedar Grove St.
- 168 kp. Great Neck, N. Y.
- P. Griškevičius, Box 161.
- 169 kp. Terre Haute, Ind.
- J. Albaitis, 315 N. 11th St.
- 170 kp. So. Englewood, Ill.
- J. Butkevičius, 8543 Givins Ct.
- 171 kuopa Manchester, N. H.
- A. Zubkus, 136 Willow St.
- 174 kuopa Chicago, Ill.
- A. Spranaitis, 4610 S. Washitaw av.
- 175 kuopa Joliet, Ill.
- J. Rutkauskas, 102 Davis Av.
- 176 kuopa Taunton, Mass.
- J. Agurkis, Spring Brook.
- 177 kuopa St. Charles, Ill.
- A. Valintas, Box 365.
- 178 kuopa De Kalb, Ill.
- J. Patumis, 1015 Market St.
- 179 kuopa Moline, Ill.
- V. Vapševičius, 1322 — 5th Ave.
- 180 kuopa Auburn, Ill.
- A. Simkus, Box 28
- 181 kuopa E. Rochester, N. Y.
- M. Labeika, Box 861.
- 182 kp. Seattle, Wash.
- M. Baltrušaitis, R. 222, Globe Block
- 183 kp. Raymond, Wash.
- K. Chesunas, Bx 64, S. Bend, Wash.
- 186 kuopa Ansonia, Conn.
- J. Mockaitis, Box 457.
- 187 kuopa Harrisburg, Ill.
- A. Lietuvninkas, Box 135, Dorrisville, Ill.
- 190 kp. Benton, Ill.
- J. Meškauskas, Box 633.
- 191 kuopa Phila.-Frankford, Pa.
- A. Barzda, 4819 Tacony St.
- 192 kuopa Nashua, N. H.
- K. Barauskas, Box 97.
- 197 kp. Providence, R. I.
- A. Savičiūnas, 158 Charles St.
- 201 kp. East Chicago, Ind.
- M. Tijušas, 4845 Baring Ave.
- 202 kp. Peabody, Mass.
- Chas. Preitis, 4 Agate St. Beverly, Mass.
- 204 kp. Kewanee, Ill.
- V. Petraitis, 611 N. Elm St.
- 205 kp. So. Saginaw, Mich.
- J. Birštonas, 807 Hess St.
- 206 kp. Thomas, W. Va.
- 208 kp. Amsterdam, N. Y.
- A. K. Sagaitis, 208 E. Main St.
- 209 kp. Tolleston, Ind.
- A. H. Nanantonis, Box 296.
- 210 kp. Troy, N. Y.
- F. Kudrauski, 188 Earl St.
- 213 kp. Poquonock, Conn.
- J. Kundrišiūnas, Box 161 No. Bloomfield, Conn.
- 214 kp. So. Manchester, Conn.
- V. B. Gudiškis, 56 Bissell St.
- 215 kp. Camden, N. J.
- J. Cepkevičius, 725 Central Ave.
- 216 kp. Luzerne, Pa.
- L. Kasparunas, Box 33.
- 217 kp. Indiana Harbor, Ind.
- Pr. Rudis, 3604 Deodar St.
- 218 kp. Minden, W. Va.
- K. Bartkis, Box 138.
- 219 kp. Portland, Me.
- A. Masonis, 41 Summer St.
- 220 kp. Leechburg, Pa.
- J. Rukštala, Box 765.
- 221 kp. Trenton, N. J.
- J. Viskoška, 33 Fillmore St.
- 222 kp. Chicago (Burnside), Ill.
- J. Karpavičius, 547 E. 92nd Place, Dauphin Park Sta.
- 223 kp. Hudson, Mass.
- K. Marynavičius, Box 14.
- 224 kp. Port Washington, N. Y.
- T. Purėnaitė, 62 Murrey Ave.
- 225 kp. Roslyn, Wash.
- A. Ilgunas, Box 416.
- 226 kp. Blaine, W. Va.
- J. Rankello, Kitzmüller, Md.
- 228 kp. Harvey, Ill.
- P. Vaznek, 15721 Finch Ave.

LSS. 134 KP. SUSIRINKIMAS
Atsibus 8 d. lapkričio (November) 2 valandą po pietų Finų Socialistų svietainėje, kam-pas Leighton ir Foster Sts, Fitchburg, Mass. Visi draugai ir draugės malonėkite atsilan-kyti ant šio susirinkimo, nes yra svarbių reikalų. Taipgi draugai, kurių mokesčiai yra už-vilktos, tai malonėkite užsimo-kėti, nes kitaip busim priversti sulaukyti organą. Sekretorius J. Murniks.

LSS. 52 KP. ATYDAI.
M. susirinkimas atsibus 8 d. lapkričio (November) 1914 m., nuo 10 v. iš ryto po num. 140 E. 19 St., New York. Draugai, stengkitės kiekvienas atsilankyti ant šio susirinkimo, nes turime daug svarbių reikalų apkalbėji-mui. Ateidami į susirinkimą kiekvienas atsiveskite dar po vieną naują narį. Sekr. F. Klas-tow.

59 KP. LSS. SUSIRINKIMAS.
Atsibus subatoj 7 d. lapkri-čio pas M. Skučą, 146 Morris St., Jersey City, N. J. Prasidės 7½ val. vakare. Todėl draugai, malonėkite susirinkti visi į lai-ką ir naujus narius atsiveskite. Sekr. K. Anskis.

BENTLEYVILLE, PA. 101 KUOPA LSS.
Statys ant scenos trijų aktų komediją "Amerika Pirtyje", kuris atsibus subatoj 14 d. lap-kričio (november) Lietuvių Svetainėje, Bentleyville, Pa. Prasidės aštuntą val. vakare. Taigi užviečia visus Lietuvius ir lietuvaites, atsilankyt, nes tai bus pirmas tokis perstatymas šioj apieilinkėj. Bus teatras, Mo-nologai ir deklamacijos. Taigi nuoširdžiai visus užprašo atsi-lankyti. Teatro Rengėjai.

LSS. T. K. K. PRANEŠIMAS.
Turtų Kontrolės Komisijos nuomone kaslink atidėjimo ant toliaus Sąjungos VIII suvazia-vimo, kaip patariama 84 nr. "Laisvės", nes tam-tyčia sušauk-tame savo susirinkime, kad ap-svartysit ar būtų galima tas pa-daryti. Apsvarčius, pasirodo, kad negalima. Nes pirmas daly-kas, tai Sąjungos spaustuvė randasi nedrutame name, ir grė-sia pavojus, o kontraktas yra padarytas tik iki 1 dienas March 1915 m. Antra, turime pagal kontrakto, pranešti savininkui namo trimis mėnesiais prieš iš-sikraustymą. Tokiu budu mes nusprendžiam, jog atidėti suva-žiavimas yra negalima, nes to dalyko nieks daugiaus negali nuspręsti, kaip tik vienas suva-žiavimas. A. V. Borisas, Alex. L. Reikow, J. Poicus, Adm. V. Yakštis.

PRANEŠIMAS NUO T. K. KOMISIJOS.
Turtų Kontrolės Komisijos susirinkime, Administratorius pasiskundė, kad kuopos neatsi-lygina su administracija. Tokiu budu T. K. K. savo susirinki-me laikytame 31 oct. 1914 m. atranda, kad kuopos atsilygintų už spaudos darbus, nes draugai gerai suprantate, jog be pinigų negali biznis gyvuoti. Ar ne? Nes drg. V. Yakštis rodė mums dar už gegužinį numerį, taip ir už raudonąjį numerį yra kuop-py skolingų ir pavienių draugų. Bukite vyrais ir užsimokė-kite Sąjungai, nes kitaip tai mes galime pasielgti blogiau. Jūs bombarduojate Administra-torių už visokius paibelius, o už-mokėti nenorite. Tai ar jis gali be pinigų pasekmingai veikti? T. K. K. nariai: A. V. Borisas, Alex. L. Reikow, J. Pocius.

10 Daiktų Vertės už \$30 \$5.95
Siunčiame Dykai del Ištyrimo

Tikriausia kaina, kaip ant aukso, taip ir ant kitų daiktų, bus prisiūsta dailioj skrynelėj 10 reikalingų daiktų. Vyriškas puikus laikrodėlis, dailus lenciugėlis su brankteliu, 2 rankovių sagutės, kak-laraišcio spilka, puiki britva, puodukas, penzelis del muilinio barzdos, galastuvas ir 32 kalibrų revolveris, puikaus plieno ir nikeliuotas. Visi daiktai yra geri ir gvarantuoti. Išviso 10 daiktų, kurie kaštuoja \$30, o parduodame už \$5.95.

NESIŪSK PINIGUS.
Prisiųsk tik šį apgarsinimą ir savo tikrą adresą ir tau bus pri-siūsta visi daiktai vienoj skrynutėj per Express del persitikrinimo. Kuomet viską išegzaminuosi ir viskuom užsiganėdinsi — tuomet užmoksi tą mažą sumą \$5.95 už daiktus vertės \$30, ir mažas expreso lėšas. Imk ant bargo savo giliuką ir prisiųsk savo adresą ant šito adreso: (48—15)

UNION SUPPLY CO.
407 N. Eighth St., Dt. 43, St. Louis, Mo.

Nusipirk šias knygas
GYVENIMO BANGA. Puikiai aprašo kovą tarp darbininkų ir kapitalistų, streikus, muštynes ir tt., 48 pusl. Kaina 15c
PASLAPTIS. Talpina savyje daugybę monologų, dialogų, ko-mediją "Viduj Klebonijos" ir grazias deklamacijas. Knygelė labai paranki įsidėti į kišenį. 44 pusl. Kaina 15c
REVOLIUCIJOS ATBALSIAI. Puikūs skaitymai apie revoliuciją Lietuvoje. Paveikslai parodo, kaip revoliucionieriai išvagia kalinius. 48 pusl. Kaina 15c
Kas nusipirks šias visas tris knygeles, tas turės daug gražių skaitymų, o kaštus tik 45 centai.
Reikalaukite "Kovos" ir kitose redakcijose.

PARSIDUODA
rinkinys laikraščių už labai žemą kainą. Norintieji, kreipki-tės žemiau padėtu adresu:
A. Daniunas,
P. O. Box 35, Costleton, N. Y.

Saugokis nuo blogos imitacijos ir stengkis gauti Richer's Anchor Pain Expeller, su inkaro ženkliu, kuris kainuoja 25 ir 50 centų buteliukas. Reika-tauk visose apitokose arba nuo F. A. D. RICHTER & Co. 74-80 Washington St., New York, N. Y.

Kelstone Phone Main 14-28. Bell Phone Lombard 2506
Dr. Philip ROVNO
423 Pine St. PHILAD., PA.
Priėmimo valandos:
Nuo 10 ryto iki 8 P.M. Nuo 6 iki 8 vak. Galima susikaboti rusiškai ir lenkiškai.

Mokykla Angliškos Kalbos
Mokina dienomis ir vakarais, kurie negali lankyties į mokyklą ypatingai, mokina per laiškus (korespondenciją). Del platesnių žinių rašykite pas
WAITCHES BROS.
1741 W. 47th St., Chicago, Ill.

MOKINKITES SAVO NAMUOSE
Greitas ir visiems prieinamas mokimosi budas yra mokintis per korespondencijas, mokintis savo namuose. Pagal mūsų mokyklos vartojamą metodą, kiekvienas žmogus gali išmolti visą aritmetiką liuosose nuo darbo valandose. Iš-kaščiai stebėtinai maži.
Jei nori žinoti, kaip greitai laiku išmolti aritmetiką, tai parašyk mums, o gausi pilną paaiškinimą dykai. Adresuok:
LIETUVIŲ KORESPONDENCIJINĖ MOKYKLA
1607 N. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Automatiska Yla.
Visiems naudinga Yla, kuri siuva kaip mašina. Ga-lima siuti viską, kas tik papuola į rankas: Pėškes, Ceverykus, Ceverykams padus, Balnus, Sautuvam makš-tis, Automobiliam ir Karietom viršus, visokias sė-dynes, Maišus iš storiusių audimų, Karpetus, Ark-liam gunes ir tt. Kiekvienam siuvėjui ar siuvėjai Yla labai paranki prie visokio siuvinio, labiausia Rymoriam ir Šiaučiam. Prie jos yra dvi adatos, rak-telis ir špulaitė drotos skurai siuti. Audimo siuvi-nius galima bile siulu siuti. Extra drotos matkelis 10c, špulaitė 10c, adatos: riesta 10c, tiesi plona 13c, stora 15c. Si Yla su setu adatų kainuoja \$1.00; reikalaujanti gauna paaiškinimą. Pinigus turi prisiųsti iškalno Money Order arba registravotose gro-matose.
VISIEMS NAUDINGAS skurinis diržas apsaugo-imui pinigam, su septyniais kišeniais, į kuriuos ga-lima skyrium įsidėti pinigus: popierinius, auksinius, sidabrinuies, varinius ir visokius smulkius; labai naudingas tiems, kurie prie savęs pinigus laiko ir bijo, kad padėti į banką ne subankrutytų. Apšijuosus juomi, nieks negali žinoti ar turi pinigus prie savęs, ar ne. Reikalaudami jo reikia ir pinigų prisiųsti Re-gistravotoj gromatoj arba Money Order. Kaina \$3.00. Viskas gaunama pas: (52—14)
M. M. DOVIDAITI
501 So. Heald and B Sta., Wilmington, Del.

"KOVOS"
ADMINISTRACIJŲ
galima tuojau užsiprenu-meruoti šiuos žemiau su-rašytus lietuvių laikraš-čius. Juk beveik visi są-jungiečiai, apart "Kov-os", skaito da ir kitus laikraščius, todėl užsisa-kykit juos per "Kovos" Administraciją, tuomet Sąjungai bus pelnas, o jūs gausite tą ko norite. Verta užsisaakyti šiuos laikraščius:

"RANKPELNIS"
Dvisavaitinis
Kaina metams \$1.50
Išeina Skotijojej.

"LAISVĖ"
Du syk į savaitę
Kaina metams \$2.00
Išeina Brooklyn, N. Y.

"KELEIVIS"
Savaitinis
Kaina metams \$1.50
Išeina S. Boston, Mass.

"NAUJIENOS"
Savaitinis
Kaina metams \$1.50
Išeina Chicago, Ill.

"DILGĖLES"
Dvisavaitinis
Kaina metams \$1.00
Išeina Pittsburgh, Pa.

"LIETUVIŲ ŽUR-NALAS"
Mėnesinis
Kaina metams \$1.00
Išeina Chicago, Ill.

Taigi ar sau ar savo draugams užrašysit mi-nėtus laikraščius, užsa-kymus visuomet siųskite

"KOVAI",
1815 E. Moyamensing Av. PHILADELPHIA, PA.

\$19 DYKAI \$19
Mes perkaime laikrodėlius tie-siog iš firmos, todėl atiduodame \$19.00 pigiaus. Speciališkai nu-muštu preisu parduodame šiuos laikrodėlius tik už \$6.00, kurie kaštuoja \$25.00.
Jeigu tu nori nupirkti \$25.00 vertė laikrodėlį už \$6.00 — iš-kirpk šį apgarsinimą ir prisiųsk teisingą mums adresą, o mes atsiųsime jums laikrodėlį puikiame baksiukyje del paziūrė-jimo visai už dyką.
Mes užtikrinam jus, kad kiekvienas žmogus, kas tik perka iš mūsų laikrodėlius, neturi jokio riziko. Nes mes duodame iš-egzaminuoti jam pačiam, kad laikrodėlis yra tas pats, apie ko-kį mes šnekame. Kuomet jūs persitikrinsite patįs, kad laikro-dėlis vertas \$25.00 ir 14-to karito Gold Filled, firma gvarantuoa ant 20 metų už jo ėjimą — tuomet užmoksėsite \$6.00 ir 5c už persiuntimą.
Jeigu laikrodėlis neišlaikytų gvarancijos 20 metų, — mes iš-manome ant kito.
Pastaba: Del persitikrinimo, mes prisiųsime jums didelį iliustruotą katalogą dykai.
NATIONAL COMMERCIAL CO.
90-92 W. Broadway, Dep. 32, New York, N. Y.

Užsirašykite
Pirmą Lietuvių Dienraštį
"NAUJIENOS"
Kuris jau eina nuo 5 Rugsjučio kasdien.
"NAUJIENOS" praneša naujusias ir teisingiausias žinias iš karės lauko ir abelnai iš viso pasaulio — kasdien.
"NAUJIENOS" yra darbininkų laikraštis ir jos vedamos darbininkų dvasioje.
"NAUJIENOS" talpina darbininkams naudingus straipsnius ir žinias.
"NAUJIENOS" leidžiamos daugybės darbininkų žmonių apšvietai ir jų gerovei, o ne pavienios ypotos ir darymū pašalinio biznio.
Prenumeratos kaina:
Chicagoje — per išnešiotojus 12 c. savaitėje. Pačtu siunčiant, Chicagoje metams \$6.00; pusei metų \$3.50. Kitur, ne Chicagoje, metams \$5.00; pusei metų \$3.00; dviem mėn. \$1.00. Europoje ir Kanadoje met. \$7.00. Pavienių num. kaina 2c.
Išpildyk šią blanką ir pristak kartu su pinigais.
"NAUJIENOS" 1841 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Siūnomi prisiūniti \$ _____ už "NAUJIENAS" _____ metus ir mieldži jas siūgti šiuo adresu: _____
K. 10

The Philadelphia Medical Clinic

GYDO VISOKIAS LIGAS VYRŲ IR MOTERŲ
OFISO VALANDOS: Kas diena nuo 10 iš ryto iki 4 val. po pietų.

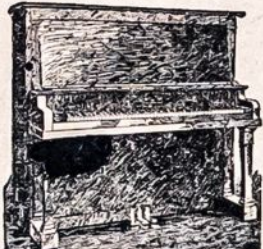
Šventadieniais nuo 10 val. iš ryto iki 3 po pietų.
Vakarais Utarninke ir Pėnyčioj nuo 6 iki 8. po šiūm adresu: (Kalbame lietuviškai)

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC
1117 Walnut st., Philadelphia, Pa.

Patarimai ir knyga "Daktaras" dykai.

PIRKIT GVARANTUOTA PIJANA.

Tokį, ką dvigubai gvarantuoti Wellington pijaną.

Su gerai nustatytais balsais ir ilgai laiko. The Cable Company, didžiausia pasaulyje išdirbė pijaną ir taip vadinamą "Inner-Player" pijaną, juos padirba ir ant rašto užgvarantu - ja kiekvieną. Mēs taip pat išduodame gvarantavimą su kiekvienu Wellington pijanu.

Jų kaina labai prieinama ir parduodami ant labai lengvų mėnesinių išmokėsių.

THE PATTON PIANO COMPANY,
718 N. BROAD ST., PHILADELPHIA, PA.

"Amerikos Lietuvis"

Naujas, bepartvyvės pakraipos, žinių, politikos, mokslo ir dailės sąvaitinis laikraštis. Talpina daugybę žinių ir šaip naudingų pasiskaitymų. Išėina ketvirtadieniais Worcester, Mass.

Kaina metams tik \$1.50, pusei metų 75 centai.

Vieną nummarį pažiūrėti sūnčiame už dyką.

RAŠANT MELDŽIAME PADUOTI AIŠKIUS ADRESUS.

M. PALTANAVIČIA,

15 Millbury Street, WORCESTER, MASS.

Rusija pralenkia Amerika.

Ne liuosybėje, bet išdirbime Vodka, skanus rusiškas tautiškas gėrimas, yra žinomas savo cistumu ir puikumu, nes jis atydziai išdirbtas ir savyje prilauko vien sveikas grūdų išsunka. Mēs užlaikome Vodką importuotą ir Vodką čionai išdirbtą.

Mēs išdirbame Vodką iš cistų grūdų ir tokiais pat aparatais ir budu, kaip kad išdirba Rusijos valdžia.

Čiū mūsų veiklumui mēs parduodame už labai nužemintą prekę. Jūs galite gauti Vodkos importuotos ir Vodkos čionai išdirbtos, taipgi geriausios Amerikoniškos ir importuotos degtinės, vynų ir saldžių gėrimų.

Alus bonkutėmis ir bāckomis.

J. CARTUN

491-3-5 SOUTH STREET, PHILADELPHIA, PA.

TRIMITAS

LAISVOS DVASIOS GIESMĖS IR DAINOS
SU GAIDOMIS.

Žodžiai įvairių mūsų žinomų poetų: Jovaro, Rėk., Sparnaičio, Smutkelio, Kalėdų Kaukės, Ažuolaičio, iš Gorkio, Žinginio, J. Mėmelės ir Šiaulėniškio.

Kompozicija žinomo mūsų dainiaus-kompozitoriaus P. MIKO.

Trimite yra sekančios dainos su gaidomis: Sukelkime kovą, Badaujančių giesmė, Mano laivas, Ankstybas paukėtelis, Gedulių giesmė bei maršas, Darbininkų giesmė, Sveikinimas darbininkų, Kalinio daina, Internacionalas, Marselietė, Viltis, Varšvietė, Darbininkų Marselietė, Revoliucionierių daina, Raudona vėliava ir Ant barikadų.

Trimitas — tai klasiška dainų knyga. Pirminė lietuvių kalboje tos rūšies knyga.

Trimitas privalo rasti kiekvieno lietuvių namė, kuriame randasi pijanas; taip sakant, kiekvienoj inteligentiškoj šeimynoj. Taipgi Trimitas privalo rasti kiekvieno dainininko choristo nuosavybėj, o ypač pas choro vedėją.

Kaina vieno egzempliorio apdaryta \$1.00, neapdaryta 75 centai.

Trimitas gaunama tik pas mus. Adresuokit:

"KOVA",

1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

"Kovoj" Gaunamos šios knygos.

- AMERIKOS LIETUVIŲ KALENDORIUS. Su daugybe paveikslų, naudingų straipsnių, gražių apyskaičių ir šaip gerų raštų. Sutaisė ir išleido Jonas Ilgaudas. Pustl. 96 25c
- APIE KONSTITUCIJĄ. Parašė Ferd. Lassale. Versta iš vokiečių kalbos. Pustl. 32 15c
- AMERIKIEČIŲ CIRKAS ARBA SORKĖS Visuomenės pajaukimas daugiausiai apie Ameriką, su 4 jaukingais paveikslais ir satirišku himnu "Amerika". Pustl. 16 5c
- AMERIKOS VALSTIEČIAI. Pagal K. Kautsky parašė M. Bevardis. Pustl. 16 10c
- ATEITIES SUREDYMAS. Pagal A. Bebelį. Parašė Z. Aleksa. 15c
- BALTRAMIEJAUS NAKTIS. Isoriška apysaka, kaip krikščionis išskerdė hugenotus Francijoje, pabaigoje XXII šimtmečio. Iš Prospero Merimee, vertė Rėk. Pustl. 202 75c
- BOMBA. Komedija dviejuose aktuose. Parašė A. Antonovas 25c
- DARBAS. Romanas. Parašė E. Zola. J. Ilgaudo išleidimas. I tomas 75c
- DARBININKŲ PRIESPADA IR JOS PRIEŽASTIS. Pagal lenkišką parašė B. Žvalgas. 10c
- DARBININKŲ SVEIKATA. Pagal Dr. Katsą. Parašė P. Norkus. 10c
- DARBININKŲ KALENDORIUS 1904 METŲ LSDP. išleidimas. Su daugeliu eilių, apysakų ir įdomių straipsnių. 20c
- DAKTARAS KIŠENIUJE. Aiškūs pamokinimai kaip užlaikyti sveikatą, ir kaip nuo ligų apsiginti. Su daugeliu receptų, surinktų nuo geriausių daktarų. Sutaisė M. Paltanavičius. \$1.00
- DILGELIŲ ZIEDAI. Satiriški pasakojimai. Telpa: 1) Gyvačių draugijoje, 2) Pudelis, 3) Nelaimingasis kryžinis voras. Su paveikslais. 15c
- GALUTINAS KLESŲ KOVOS TIKSLAS. Parašė A. Paunekock; vertė Alena Kuršaičiūtė. 10c
- GIEDROS KALENDORIUS 1914 METAMS. Telpa jame daug apysakų, puikių straipsnių, eilių ir tt 20c
- GRAUDŲ VERKSMAI, arba pasibudinimas prie apmislėjimo Lietuvos vargų. Parašė Liepukas. 10c
- GYVENIMO BANGA. Apysaka iš darbininkų gyvenimo. Parašė Senas Vincas. 15c
- GYVAS GRABE. Vaizdelis iš Scotlando lietuvių gyvenimo. Parašė Senas Vincas. 10c
- GYVYBĖ. Kantata ir kitos trumpos poemos. Parašė Jonas Viskoška. Telpa: 1) Gyvybė, 2) Ištvirkėlis, 3) Vylus, 4) 3 Sontai, 5) Proverbai, 6) Jautimai. 15c
- EMILIJA PLIATERAITĖ, Lenkmečių karžygė. (1806—1831). Parašė A. Janulaitis. 10c
- IŠTATYMAI SUSIRINKIMŲ VEDIMO, pagal parlamentariškų teisių. 5c
- JEZAUS DRAUGIJA ARBA JEZUITAI. Kas jie per vieni ir kaip jie bažnyčią gelbėjo. Sulietuvino J. Kelmutis. 10c
- KAIP ŽMOGUS ANT ŽEMĖS ATSIDRADO? Pagal S. Krauz, Boelsche ir kitus parašė J. Baltrušaitis. 20c
- KAIP FRANCUZAI UŽ LAISVĘ KARIAVO. Parašė Draugaitis. Pustl. 159. 25c
- KIŠENINIS ANGLISKAI LIETUVISKAS ŽODYNELIS. Druktais apdarais, 231 puslapis. Kaina 50c
- KELEIVIO KALENDORIUS 1913 METAMS. Telpa jame daug naudingų straipsnių, eilių, patarimų ir tt. 25c
- KELIONĖ PER PEKLĄ. Parašė John Mauritz. Vertė Jonas Ilgaudas. 10c
- KAIP AŠ TAPAU MILIONIERIUM. Pagal W. A. Corey, sutaisė K. Rutkus. 10c
- KEISTUTIS. Tregedija penkiuose aktuose. Lenkiškai parašė A. Asnyk. Lietuviškai vertė Vincas Kapsas. 25c
- KIRPIKAI ARBA AVELIŲ PIEMENĖLIAI. Eilėmis parašė Liepukas. 5c
- KO MUS MOKINA ŽVAIGŽDES? Pagal pasakojimą Jono Nazivino parašė K. Stiklelis. Išleido Nienius. 10c
- KUNIGAI, BEDIIVIAI IR SOCIALDEMOKRATAI. Parašė S. V. Pustl. 30. 10c
- KUDIKIŲ VERGIJA "LAISVOJE" AMERIKOJE. Sutaisė pagal J. Ppargo J. Širvydas. 5c
- KULTURISKI PIESINIAI. Keturių lekcijų skaitytos viešuose susirinkimuose. Parašė Vargomatis. Sąsiuvinis I. 35c
- LIETUVOS UKININKO VILNIAUS KALENDORIUS 1913 METAMS. Telpa jame daug naudingų straipsnių, eilių ir tt. 25c
- MAZDAZANAN, maistų rankvedis. Parašė Dr. O. Z. Hanish. Lietuviškai sutaisė J. A. Zečius. 50c
- MIKES VALDINIŲ POTERIAI. Su giesmėmis ir paveikslais. 5c
- MOKINKIMĖS RAŠYTI. Knyga mokinantis rašyti su paaiškinimais akcentų ir rašto ženklelių. 25c
- MOKSLAS, SVEIKATA IR KULTURA. Chicago, Ill. Turtu ir spauda M. G. Valasko. 25c
- MOTERIS PRIEŠ TEISYBĖE IR LOGIKOS TEISMA. Vokiškai parašė Karl Federn; ir lietuvišką kalbą vertė A. Antonovas. 10c
- MOTERS IR POLITIKA. Parašė Lili Braun. Vertė K. Augys, 15c
- NETIKĖTAL. Komedija trijuose aktuose. Parašė Aglė. Išleido Scenos Mylėtojai. 10c
- NUO KO PRIKLAUSO ŽMONIJS NUOTIKIAI. Parašė Jan Kochanovicz. Vertė A. J. Karalius. 10c
- OTEC KONSTANTIN. (Kn. Olšauskas). Parašė O. Birmonaitė. 5c
- PASKUTINĖ BANGA. Drama 3-se veiksmuose. Parašė Br. Vargšas. Išleido savo kaštais J. O. Širvydas. 10c

- KOVOTOJŲ GIESMĖS. Surinktos revoliucionierių mintis. Antra laida. 15c
- POLITISKAS MINIŲ STRAIKAS. Antra laida. Sutaisė A. J. 8c
- PENKTAS PRISAKYMAS. Drama vienoje veikmėje. Parašė Br. Vargšas. 10c
- POLITISKOJI EKONOMIJA, kas ji yra ir ko mokina, pagal Dr. J. B. Marchlewskį ir kitus sutaisė ir išleido V. K. Račkauškas. 25c
- PRASIKALTIMAI IR PRASIKALTĖLIAI. Kalba laikyta kaliniamis Chicagos kalėjime. Parašė Clarence S. Darow. Iš anglų kalbos vertė *** 10c
- PRICKUS ENGELS. Jo gyvenimas, darbai ir raštai. (Vežtimas iš vokiečių kalbos). 15c
- PASLAPTIS. Parašė Senas Vincas. Išleido V. Jakštys. 15c
- RAISTAS. Parašė Upton Sinclair. Lietuviškon kalbon versta iš angliškos. Išleido Jonas Naujokas. \$1.00
- REVOLIUCIJOS ATBALSIAI. Apyskaitės iš atsitikimų Rusijoje. Parašė Senas Vincas. Išleido V. Jakštys. 15c
- RUSIJOS CARAS. (Monologas). Ir politiško turinio eilės. Parašė Karolis Vairas. 10c
- SALIAMONO SAPNAS. Drama viename veiksmė. Parašė Br. Vargšas. Išleido savo kaštu J. K. Vasiliauskas. 5c
- SOCIALDEMOKRATŲ MOKSLO PAMATAI. Išaiškinimas įžengiamosios Erlurto programos dalies. Parašė K. Kautsky. Iš vokiečių kalbos vertė P. Kovas. 20c
- SOCIALIZMO A-B-C. Pagal H. P. Moyer sutaisė ir išleido J. O. Širvydas. 10c
- SOCIALIZMAS IR DARBININKISKAS KLAUSIMAS. Parašė Kn. Th. Mc Grady. Iš angliško vertė F. M. 10c
- SVEIKATOS IR KVĖPAVIMO LAVINIMAS. Septynios lekcijos. Kiekviena lekcija atskiroj knygelėj. Kaina, vienos lekc. 25c
- SVAJUS, arba vaizdas siekimo augštybės. Tragedija-Poema penkiuose aktuose. Parašė Jonas Viskoška. 40c
- E. STEPONAČIO RAŠTAI. Pilnas pomirtinis eilių ir prozos rinkinys. Tvarkė Liudas Gira. \$1.00
- TRIMITAS. Laisvos dvasios giesmės ir dainos. Suharmonizuota vienam, dviem balsams, ir chorui. Parupino M. P. 75c
Ta pati apdaruose \$1.00
- VALSTYBĖ IR SOCIALIZMAS. Pagal Gabriel Deville, parašė A. B. 10c
- VIENAS RESPUBLIKOS KARALIŲ. Parašė Maksim Gorky. Lietuvių kalbon vertė iš rusų J. B. 10c
- ŽEMĖS IŠPAŽINTIS. Visuprieinamoji Geologija ir Paleontologija su daugeliu paveiks. Pagal V. V. Bitnerį par. J. Baltrušaitis. 15c
- ŽENYBA IR ŽMOGAUS GYVENIMO SIEKINYS. Parašė Barabosius. 10c
- ŽMOGUS. J. Akuratero apysaka. Iš latviško vertė J. Baniulis. 10c
- LAISKAI PASMERKTŲJŲ MIRTIN. Puikus pasiskaitymai apie pasmerktuosius ir Rusijos kalėjimus. Surinko V. Paukštys 20c
- SIELOS BALSAS. Dailus dainų rinkinėlis. Parašė J. B. Smelstorius. 75c
- DŽIAN BAMBOS SPYCIAI. Daugiau fonijų negu saliuone. Kaina 25c
- V. KUDIRKOS RAŠTAI. Visi šeši tomai. Kaina \$5.00
- LAISKAI GROMATOMS RAŠYTI. Su paveikslais ir dainelėmis Kaina: už 100 laiškų \$1.00
- ATVIRUTĖS. Papuoštos puikiais paveikslais. 100 atviručių \$1.00
- PAVEIKSLAI. "Revoliucijos gimimo momentas". Kaina 25c

J. Rosenbaum,

SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant gerlausų linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išsiūnčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai

Agentūra geležinkolų tikiety.

Parduodame geležinkolų tikiety į vienas miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

"KOVOS" SPAUSTUVE

SPAUDINAME VISOKIUS SPAUDOS DARBUS: plakatus, tikietus, programus, vizitines kortelės, konstitucijas, knygas, paveikslus, atvirutes, laiškas popleras, čarterius ir t. t. įvairiose kalbose.

"KOVOS" spaustuve nuo Naujų Metų žymiai pagerinta. spalvuotas darbas tik ką esensial investas. Visos mašinos varomos elektriska pajega, todėl, darbus visuomet atliekame GREITAI, GRAŽIAI ir ATSAKANČIAI, UŽ LABAI PRIEINAMĄ PREKĖ ir visuomet į UŽSAKYTĄ LAIKĄ!!

"Kovos" Spaustuve priima darbus ne tik nuo vietinių gyventojų, bet ir iš kitu miestu pašta ar expresu. Turintieji kokius spaudos darbus, ar šaip kokius reikalus kreipkitės ypatingai ar laiškų sekančiu adresu:

KOVA 1815 East Moyamensing avenue,
PHILADELPHIA, PA. TELEPHONE KEYSTONE
MAIN, 2968.